

5/12/437

নতুন পুথি

[ভাৰত চৰকাৰৰ নিৰ্বাচনত উৎকৃষ্ট পুথি
বুলি পঁচশ টকা পুৰস্কাৰ পোৱা]

আদৰ্শ গাওঁ

শ্ৰীবিচিত্ৰনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা বি-এল
প্ৰণীত

লয়াৰ্ছ বুক ষ্টল

গুৱাহাটী • অসম

প্রকাশক :

লয়াৰ্ছ বুক ষ্টল

শ্রীখগেন্দ্ৰনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা

গুৱাহাটী, অসম।

প্রথম তাণ্ডবণ—১৯৫২

দ্বিতীয় তাণ্ডবণ—১৯৫৪

তৃতীয় তাণ্ডবণ—১৯৬১

চতুর্থ তাণ্ডবণ—১৯৬২

পঞ্চম তাণ্ডবণ—১৯৭০

মূল্য—এটকা

মুদ্রক :

শ্রীকালীচৰণ পাল

নবজীৱন প্ৰেছ

৬৬ গ্ৰে প্ৰীট, কলিকতা-৬

আদৰ্শ গাওঁ

আগ কথা :—পৃথিবীৰ মহাদেশবোৰৰ ভিতৰত আমাৰ এচিয়াও এখন মহাদেশ। এই এচিয়া মহাদেশৰ ভিতৰত কেবাখনো দেশ আছে ; তাৰে এখন ডাঙৰ দেশ আমাৰ ভাৰত বা ভাৰত যুক্তৰাষ্ট্ৰ। এই ভাৰতৰ ভিতৰত বহুতো ৰাষ্ট্ৰ বা প্ৰদেশ আছে। আমাৰ অসম প্ৰদেশো তাৰে এখন। অসম ভাৰতৰ উত্তৰ-পূব কোণাত আছে। আমি এই অসম প্ৰদেশৰ মানুহ, সেয়ে আমাক অসমীয়া বোলে।

আমাৰ এই অসম প্ৰদেশখনৰ কেবাখনো জিলা আছে ; একোখন জিলাৰ কেবাখনো মহকুমা আছে ; আৰু একোখন মহকুমাত কেবাটাও চাৰ্কেল আছে। আপুনি কোন চাৰ্কেল আৰু কোন মহকুমাৰ মানুহ জানেনে ?

পৃথিবীৰ পূৰ্ণি সভ্য দেশবোৰৰ ভিতৰত আমাৰ ভাৰত অতি পূৰ্ণি সভ্যদেশ ; পিচত কালৰ গতিত পিচপৰা হ'ল আৰু পশ্চিম ফালৰ

পৰা কিছুমান জাতিৰ মানুহ আহি আমাৰ ভিতৰত নানা প্ৰকাৰ ভেদাভেদ ভাৱ সূমুৱাই দি হেচা মাৰি থলে; আৰু আমাৰ ভাৰতৰ ৰজা মহাৰজা বিলাকৰ ভিতৰত গৃহ-কন্দল লগাই নানা কৌশল কৰি আমাক পৰাধীন কৰি ৰাখে। সমশেষত ইংৰাজ সকল আহি প্ৰথমে আমাৰ দেশত বেপাৰ কৰেহি, আৰু লাহে লাহে কাৰবাৰৰ জৰিয়তে তেওঁলোকে প্ৰায় গোটেই ভাৰতখনকে দখল কৰি লয়।

আমাৰ অসম দেশখন পূব-উত্তৰ চুকত। ইয়ালৈ অহা-যোৱা কৰিবৰ অসুবিধা হোৱাৰ বাবেই, ইংৰাজে ইয়াক একেবাৰে শেষতহে অধিকাৰ কৰিব পাৰিছিল। মাত্ৰ ১৮-২৬ চনত নিয় অসম আৰু ১৮-৩৫ চনত পূৰ্ব অসম ইংৰাজৰ তলতীয়া হয়। তাৰ আগলৈকে আমি স্বাধীন আছিলো আৰু প্ৰায় ৬০০ বছৰ আমাৰ নিজৰেই আহোম ৰজাই অসমত ৰাজত্ব কৰিছিল। আমাৰ দেশ স্বাধীন আছিল। আমাৰ উপৰি-পুৰুষ সকলেই শইকীয়া, হাজৰিকা, বৰুৱা, দুৱৰা, চৌধুৰী, ফুকন, বুঢ়াগোঁহাই ইত্যাদি বিষয়া হৈ আমাৰ ৰাজ্য চলাইছিল।

আমাৰ নিজৰ ৰজাৰ অনুগ্ৰহতেই ধৰ্ম্মযাজক সকলে গোটেই অসমতে নানা প্ৰকাৰ মঠ-মন্দিৰ, সত্ৰসমূহ স্থাপন কৰি ধৰ্ম্ম, সাহিত্য আদি চৰ্চা কৰিছিল। ৰজাসকলে ৰাজ্যৰ বেহা-বেপাৰ, যাতায়তৰ সুবিধাৰ বাবে ডাঙৰ ডাঙৰ ৰাস্তা আৰু খোৱা পানীৰ বাবে ডাঙৰ ডাঙৰ পুখুৰী আদি খন্দাইছিল। সেইবোৰৰ ভগ্নাৱশেষ আজিও আছে। আজি কেইবছৰমানৰ পৰা আমাৰ জাতীয় চৰকাৰে সেইবোৰৰ মেৰামতিৰ ব্যৱস্থা হাতত লব ধৰিছে।

এইবোৰ কথা এতিয়া আমাৰ সাধুকথা যেন লাগে, বিশ্বাসেই হ'ব নোখোজে। মানুহৰ দিন সমানে নেযায়। মানুহৰ অৱস্থা সময়ত ভাল-বেয়া হোৱাৰ দৰে দেশৰো উত্থান পতন হয়। জগত পৰিবৰ্ত্তনশীল, লাহে লাহে আমাৰ দেশৰো পৰিবৰ্ত্তন আহিল।

পাচৰ কথা :- আমাৰ জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ অহিংস অসহযোগ আন্দোলনৰ ফলত ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টৰ পৰা আমি আকৌ স্বাধীন হৈছোঁ। পৃথিৱীৰ অন্যান্য জাতিয়ে অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰেৰে যুদ্ধ কৰি স্বাধীনতা আৰ্জন কৰিছে কিন্তু

মহাত্মা গান্ধীৰ আৰু দেশবাসীৰ সাধনাৰ বলত বিনা অস্ত্ৰে বিনা বক্তৃপাতে আমাৰ দেশ স্বাধীন হৈছে। আমাৰ ভাৰত আজি স্বাধীন, মুক্ত।

আমাৰ ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পৰা সকলো প্ৰদেশবিলাকৰ ভিতৰত একতা স্থাপিত হৈছে। সকলো প্ৰদেশ লগ লাগি ভাৰত-ৰাষ্ট্ৰ গঠিত হৈছে। সকলো প্ৰদেশৰ অধিবাসী সকল—হিন্দু, মুছলমান, খৃষ্টিয়ান আমাৰ ভাই। আমি সকলো ভাৰতবাসী এক। আমাৰ ওপৰত কোনো ৰজা নাই—আমি স্বাধীন।

ভাৰতৰ সকলো প্ৰদেশৰ পৰা বাচি দিয়া প্ৰতিনিধি সকলেই আমাৰ দেশ আজি-কালি শাসন কৰে। আমাৰ চাৰ্কেলৰ চব-ডেপুটী জনা আমাৰ মানুহ; পুলিচ কৰ্মচাৰী সকলো আমাৰেই। ডেপুটী কমিচনাৰ জনো আমাৰ দেশৰ মানুহ; ৰাজ্যপাল, মন্ত্ৰী, সকলো আমাৰ দেশৰ মানুহ। তেওঁলোকে প্ৰত্যেকে আমাৰ দেশৰ দহৰ হকে কাম কৰে। আমি তেওঁলোকক যথা-সাধ্য সহায় কৰা উচিত। আমাৰ দেশখন এখন ঘৰৰ দৰে। আমি আমাৰ এই ঘৰখন নিজে ৰক্ষা কৰিব লাগিব। সকলো বিষয়তে আমি আমাৰ

নিজৰ ভৰিত থিয় দিব পাৰিব লাগিব, তেহে দেশৰ সকলো বিষয়ে উন্নতি হব।

আমাৰ নিজৰ শৰীৰটোত যেনেকৈ ভৰি, হাত, মুখ, বুকু আদি বহুতো অঙ্গ-প্ৰত্যঙ্গ আছে আৰু সকলো অঙ্গই আমাৰ দেহাৰ বাবে একোটা কাম কৰি থাকে—সেইদৰে আমাৰ জাতীয় চৰকাৰে আমাৰ দেশখন শাসন কৰিবলৈ বহুত বিভাগ খুলিছে। এই বিভাগবোৰে, ভাগৰ কাম, ভাগে ভাগে কৰি দেশখন পৰিচালনা কৰিব ধৰিছে।

সমাজ উন্নয়ন পৰিকল্পনাঃ—

আজি কেই বছৰ মানৰপৰা আমাৰ জাতীয় চৰকাৰে আমাৰ সমাজৰ উন্নতিৰ হকে এটা বৰ ডাঙৰ পৰিকল্পনাৰ আঁচনি কৰিছে আৰু প্ৰথম পাঁচ বছৰত কিছুমান কাম কৰিবলৈকো হাতত লৈছে। দেশৰ সকলো মানুহৰ সকলোপিনে উন্নতি কৰাই এই পৰিকল্পনাৰ আচল উদ্দেশ্য।

এই পৰিকল্পনাটোক দুটা ভাগ কৰিছে—প্ৰথমটো কমিউনিটি প্ৰজেক্ট—শাসন আৰু দ্বিতীয়টো কৃষি আৰু খাদ্য বিভাগ। এই কামৰ বাবে প্ৰথমতে কিছুমান গাওঁ বাচি লৈছে।

(১) কৃষি আৰু খাদ্য বিভাগঃ—

উন্নত ধৰণৰ কৃষি প্ৰণালী প্ৰচলন কৰি, পতিত জমি চহ কৰি, নদী পুখুৰীৰ পৰা পানী আনি, পানী নোহোৱা ঠাইতে পানী যোগান দি খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

(২) সমাজ উন্নয়নঃ—সমাজৰ, দহৰ, দেশবাসীৰ শাৰীৰিক, মানসিক আৰু সামাজিক বিষয়ত উন্নতি কৰাৰ উদ্দেশ্যে, ল'ৰা-ছোৱালীৰ ৰং-ধেমালি, খেলা আদিৰ ব্যৱস্থা, বেমাৰী, শিশু আৰু জননী সকলৰ সু-চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা আদি বৰ্ত্তমানে হাতত লৈছে।

(৩) যোগাযোগঃ—মটৰ, ৰেল, জাহাজ আদিৰ সুবিধাৰ বাবে বাট, পথ, বিমান, জাহাজ, ৰাস্তা-ঘাট, দলং নিৰ্মাণ আদিৰ পৰিকল্পনা কৰি কাম হাতত লৈছে।

(৪) জনশিক্ষাঃ—গাৱঁৰ বুনিয়াদী, প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক আৰু কাৰিগৰী শিক্ষা আদিৰ প্ৰচলন কৰি, নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰি জগতৰ আন আন স্বাধীন জাতিৰ শাৰীত উঠিব পৰাকৈ নানা প্ৰকাৰ শিক্ষাকেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিব ধৰিছে।

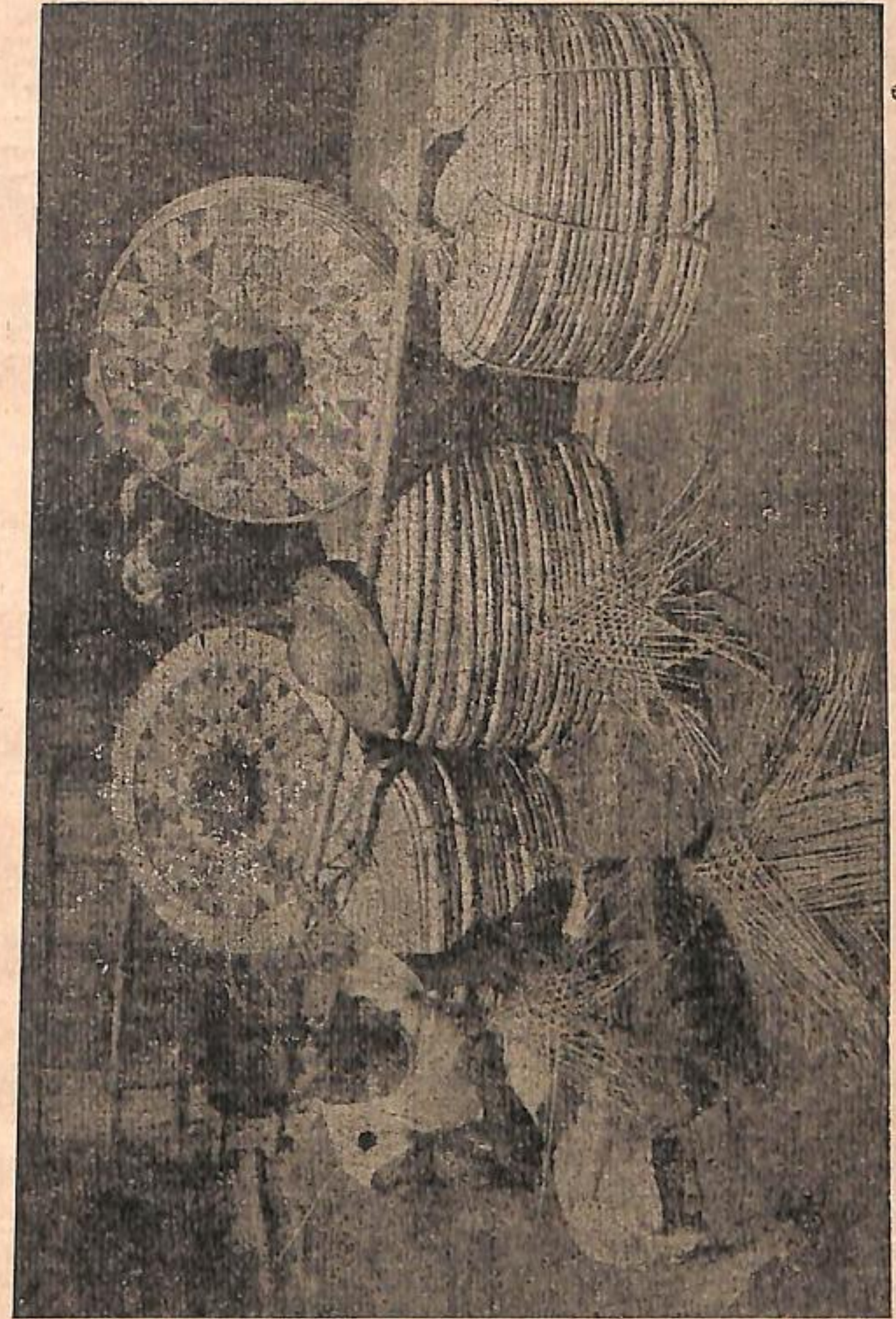
(৫) স্বাস্থ্যঃ—দেশৰ সকলোৰে স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা—মানুহ, গৰুৰ ডাক্তৰখানা আদি স্থাপন, প্ৰসূতি-সেৱা ঠাই আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিব ধৰিছে। আধুনিক নানাপ্ৰকাৰ চিকিৎসাগাৰ স্থাপন কৰি দেশ-বিদেশলৈ বিত্তা চৰ্চাৰ কাৰণে চৰকাৰে শিক্ষার্থী পঠাইছে।

(৬) কুটীৰ শিল্পঃ—আমাৰ দেশত বহুদিন আগৰ পৰাই বহুপ্ৰকাৰ শিল্প চলি আছে। কিন্তু কিছুদিনৰ পৰা সেইবোৰৰ অবনতি হব ধৰিছিল, যেনে, বোৱা-কটা, এৰী মুগা পাটৰ শিল্প, জাপি বোৱা, মাটি কাঁহৰ বাচন আদি তৈয়াৰ কৰা, লোৰ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ সজা কাম পুৰুষানুক্ৰমে চলি আছিল, আৰু নিজৰ নিজৰ ব্যৱসায় অনুসৰি সেই সকলে একোটা জাতিৰ নাম পাইছিল। সেইবোৰ এতিয়া লোপ পাব ধৰিছে। আমাৰ জাতীয় চৰকাৰে সেইবোৰ শিল্প যাতে আধুনিক যন্ত্ৰ আদিৰ সহায়ত পুনৰ জীৱিত কৰিব পাৰে, তাৰে অৰ্থে যত্ন কৰিছে। সেইবোৰৰ উৎপাদনৰপৰা দেশৰ কিছুমানৰ যাতে জীৱিকা ওলায় আৰু কিছু পৰিমাণে নিবনুৱা সমস্যা সমাধান হয়, জনপ্ৰিয় চৰকাৰে তাৰো ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

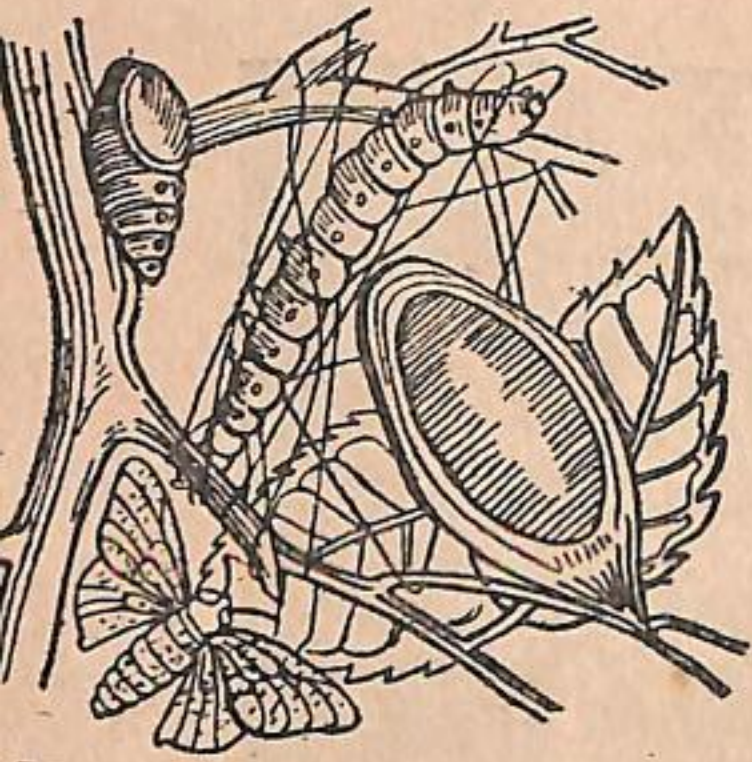
অসমৰ এৰী কাপোৰ জগত-বিখ্যাত। এৰী পলুৰ খাত এৰা গছ। মুগাৰ বাবে চোম গছ পাবলৈ নোহোৱা হ'ল। জাপিৰ বাবে টকৌ গছ, পলু পুহিবলৈ এৰা গছ আৰু মুগা পুহিবলৈ চোম গছ আদি গাৱঁত যথেষ্ট পৰিমাণে লাগে। অলপীয়াকৈ হলেও এইবোৰ ঘৰুৱা শিল্পত আমি হাত দিব লাগে। সমবায় সমিতি কৰি উমৈহতীয়া কৰিও এইবোৰ কাম কৰিব পাৰি।

(৭) **গৃহ নিৰ্মাণ** :—আমাৰ চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ স্বাস্থ্যৰ ফালে চকুদি পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্ন ভাৱে পৰিপাটিকৈ ঘৰ সজোৱাৰো কল্পনা হাতত লৈছে। আমাৰ বহুতে গাৱঁত খিৰিকী আদি নাৰাখি ৰ'দ বতাহ সোমাব নোৱাৰাকৈ ঘৰ আদি যেনিয়ে পায় তেনিয়ে সাজে। সেয়ে এটা হিচাব কৰি আমাৰ থকা ঘৰবোৰ সজোৱাৰো ব্যৱস্থা কৰিবলৈ আদৰ্শ গাওঁ পাতিবলৈ ধৰিছে।

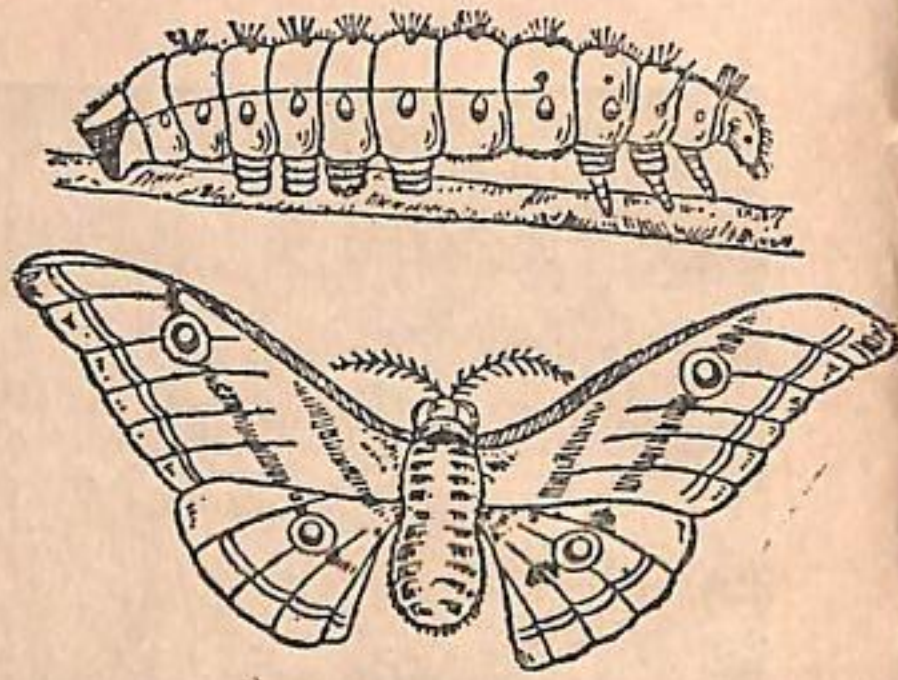
(৮) **সমাজ কল্যাণ** :—আমাৰ গাৱঁৰ ঘৰ-বস্তী উন্নয়ন, চহৰ আৰু গাৱঁৰ পৰিকল্পনা, পঞ্চায়ত স্থাপন, গাৱঁ গাৱঁ নানা প্ৰকাৰ সমবায় সমিতি গঠন কৰা ইত্যাদি বহু ৰকমৰ গাৱঁৰ কল্যাণৰ অৰ্থে আমাৰ জাতীয় চৰকাৰে কাম

জাপি বোৱা

পাট পলু

মুগা পলু

এৰী পলু

হাতত লৈছে। মৃঠতে মানুহক লগা সকলো
প্ৰকাৰ উন্নতিয়েই এই পৰিকল্পনাৰ মূল উদ্দেশ্য।

ওপৰত উল্লেখ কৰা সকলো বিষয়ৰ পৰিকল্পনাতে আমাৰ ৰাইজৰ শাৰীৰিক, আৰ্থিক আৰু
অন্যান্য সহায়, আস্থা, নিতান্ত প্ৰয়োজন আৰু
চৰকাৰৰ লগত সহযোগ অতি আৱশ্যক।
আমাৰ জাতীয় চৰকাৰে পৰাখিনিত আৰ্থিক
সাহায্য দি আমাক বাট দেখুৱাই দিছে; আমি
এই সুযোগ লৈ গন্তব্য পথত আগবাঢ়িব লাগে।
এই কাৰ্য্যত সহযোগিতা আৰু পৰাখিনিত স্বার্থ-
ত্যাগ নিতান্ত দৰকাৰ।

আমাৰ গাওঁ :—আমাৰ দেশৰ সৰহ
ভাগ মানুহেই গাঁৱত থাকে। গাওঁ কঠিয়াতলী,
ইয়াৰ পৰাহে মানুহ নগৰলৈ যায়। চহৰৰ মানুহৰ
খোৱা-লোৱা, বয়-বস্তু, ধান-চাউল, গাখীৰ, তৰি-
তৰকাৰী আদি প্ৰায় বস্তুৰেই গাঁৱৰপৰা আহে।
ভাৰতত লাখ লাখ গাওঁ আছে। গাৱেঁই আমাৰ
দেশৰ মেৰুদণ্ড।

মহাত্মা গান্ধীৰ গঠনমূলক কামৰ ভিতৰত—
হিন্দু মুছলমানৰ ভিতৰত একতা, অস্পৃশ্যতা
নিবাৰণ, মাতৃভাষাৰ সেৱা আৰু গাঁৱৰ উন্নতিৰ

কাম। গতিকে আমাৰ নিজৰ গাওঁখনৰ উন্নতিয়েই—সমগ্ৰ ভাৰতৰ উন্নতি। প্ৰত্যেকে প্ৰত্যেকৰ গাৱঁৰ উন্নতিৰ অৰ্থে চেষ্টা কৰা উচিত আৰু আমি যিমানেই আদৰ্শ গাওঁ গঠন কৰিব পাৰিম, সিমানেই আমাৰ দেশৰ উন্নতি হ'ব।

বৰ্ত্তমান সমস্যাৰ ভেঁ :—বৰ্ত্তমান যুগত দেখা যায় আমাৰ গাৱঁৰ ল'ৰাবিলাকে লিখা-পঢ়া শিকি চাকৰি আদি কৰি প্ৰায়ে টাউন চহৰত থাকে আৰু নানা কাৰণত গাৱঁলৈ পাহৰি যায়। আমি যি গাৱঁত থাকি তাৰ জলবায়ু ভোগ কৰি ওচৰ-চুবুৰীয়া গাৱঁলীয়া ভাইসকলৰ লগত ডাঙৰ হৈছিলোঁ, সেই গাৱঁৰ হকে আৰু সেই গাৱঁলীয়া ভাই-ভনী সকলৰ প্ৰতি নভবাটো বৰ পৰিতাপৰ কথা। আমাৰ শিক্ষিত সম্প্ৰদায়ৰ কিছুমানৰ এই স্বভাৱ দেখি বহুত গাৱঁলীয়া মানুহে দুখ কৰা দেখা যায়। অৱশ্যে চাকৰি আদি কামত থকাত দেশে বিদেশে চহৰে নগৰে ঘূৰি পকি থাকিব লগীয়া হয় সঁচা কথা—কিন্তু সেই বুলি মাজে সময়ে আমি আমাৰ নিজৰ গাৱঁলৈ গৈ আমাৰ দেশৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ গাৱঁলীয়া ভাইসকলক উপদেশ আদি দি আহিব পাৰোঁ। আমাক

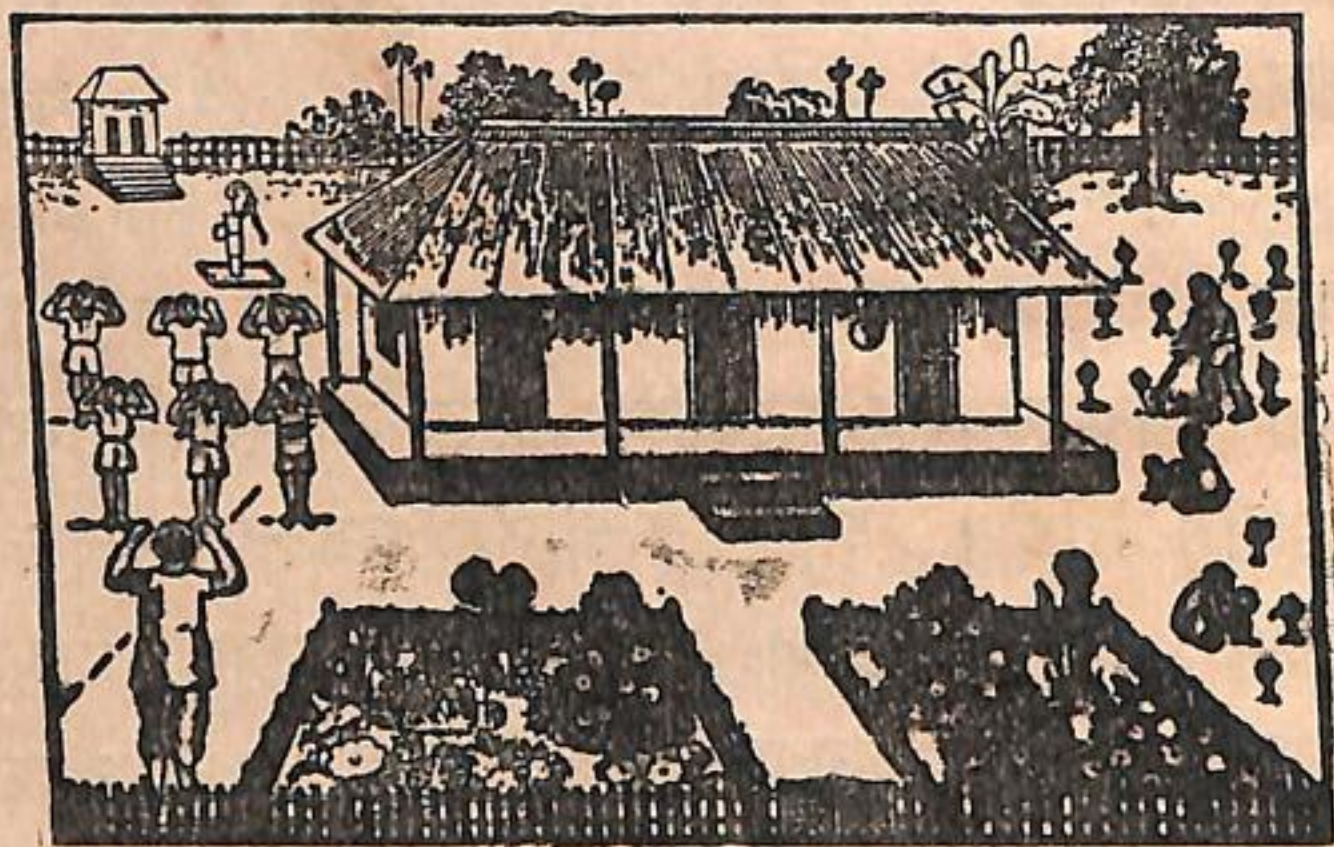
সময়ত তেওঁলোকে দেখা পালে মনত বৰ আনন্দ পায় আৰু বৰ আদৰ কৰে।

আমাৰ কৃষকৰ কথা :—আমাৰ দেশ কৃষিপ্ৰধান। আমাৰ বেচিভাগ মানুহেই কৃষক। ধান, মৰাপাট, সৰিয়হ, কুঁহিয়াৰ, আলু-কচু, পাণ-তামোল, নাৰিকল আদিৰ খেতি কৰি জীৱিকা নিৰ্ব্বাহ কৰে, গতিকে কৃষিৰ অৱস্থা বেয়া হলে কৃষকৰ অৱস্থাও বেয়া হয় আৰু লগতে আমাৰ দেশৰো অৱস্থা বেয়া হ'ব। সেই কাৰণে আমাৰ দেশৰ নেতাসকলৰ বৰ্ত্তমানে লক্ষ্য হৈছে—কৃষকৰ অৱস্থা ভাল কৰা। কৃষকবিলাক গাৱঁত থাকে; কিছুমানৰ খাবলৈ ভাত নাই, পিন্ধিবলৈ কাপোৰ নাই। গতিকে গাৱঁৰ অৱস্থা ভাল হলে কৃষকৰ অৱস্থা ভাল হ'ব—আৰু তাৰ লগতে আমাৰ দেশৰো অৱস্থা ভাল হ'ব। সেই কাৰণে আমাৰ গাওঁবোৰক কি উপায়ে সৰ্ব্বাঙ্গীন সুন্দৰ কৰি আদৰ্শ গাৱঁত পৰিণত কৰিব পাৰি, সেই উদ্দেশ্যে ভাই-ভনীসকলক কেইটামান উপায় নিৰ্দেশ কৰা হ'ল :—

আদৰ্শ গাৱঁৰ উপায় উদ্ভাৱন :—এই কাৰ্য্যত চৰকাৰৰ আৰ্থিক

সাহায্যৰ বাহিৰেও আমাৰ গাৱঁৰ ভাই সকলৰ উৎসাহ, বল, সাহ, একতা আৰু উন্নতিলৈ একান্ত ধাউতি হ'ব লাগিব। সকলো ভাই-ভনীয়ে পৰিশ্ৰমৰ মৰ্যাদা বুজিব লাগিব। এইখিনি নহলে আদৰ্শ গাওঁ গঢ়া কামটো কল্পনাতেই ৰব।

আদৰ্শ গাৱঁৰ শিক্ষা:—প্ৰত্যেক গাৱঁতে একোখন প্ৰাইমেৰী স্কুল থাকিব লাগে।

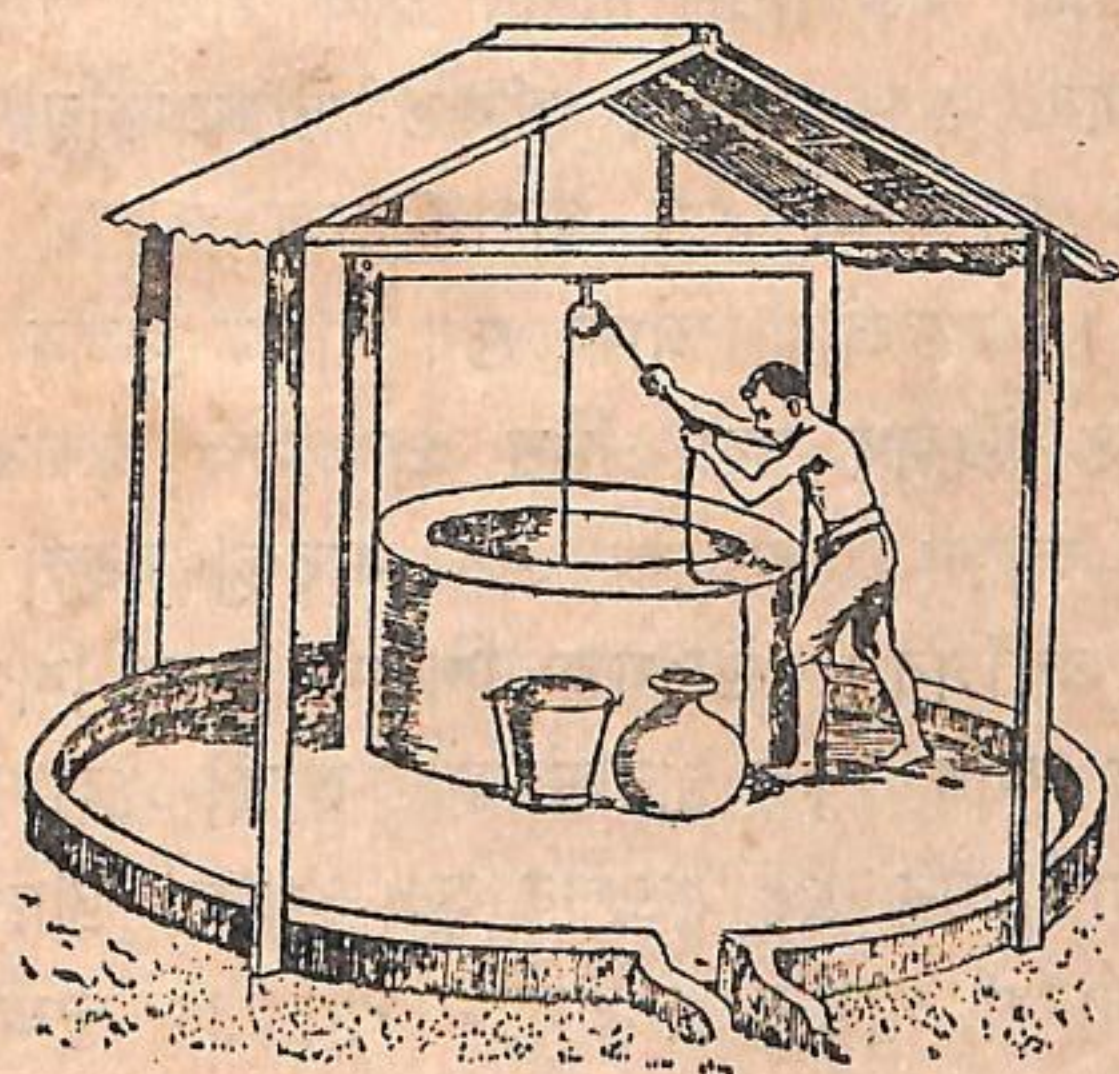

তাতে আমাৰ গাৱঁৰ ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকক একেলগে শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলক চৰকাৰী প্ৰশিক্ষণত ৰাখি শিক্ষা দি আনিহে শিক্ষাদান কাৰ্য্যত নিযুক্ত কৰিব লাগে। তাত এনে বিষয় শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব

লাগে, যাতে সেইবোৰ আমাৰ ভাই-ভনীহঁতৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ কামত লাগে।

গাৱঁৰ সকলো ল'ৰা-ছোৱালী সহজতে স্কুললৈ যাব পৰাকৈ স্কুল ঘৰটো গাৱঁৰ মাজ ভাগত স্থাপিত হ'ব লাগে।

স্কুল ঘৰটো দক্ষিণমুখী হ'ব লাগে—তেহে ভিতৰত ৰ'দ পৰে। স্কুলৰ সমুখত এখন ফুলৰ বাগিছা, খেলাৰ পথাৰ থাকিব লাগে আৰু গাৱঁৰ

সকলো চুবুৰীৰ পৰা স্কুললৈ যাব পৰা ওখ ওখ আলিবাট থাকিব লাগে। ল'ৰা-ছোৱালীৰ পানী

থাবলৈ এটা নাদ থাকিব লাগে। বহুত স্কুলত শৌচ পেচাব কৰিবলৈ পাইখানা নাই। অস্থায়ী হলেও স্কুলৰ ওচৰত খাল খান্দি, বেৰ দি একোটা পাইখানা ৰখা উচিত।

মজলীয়া আৰু ওখ খাপৰ স্কুল :- কেবাখনো গাওঁ লগ লাগি আৰু তাৰ প্ৰত্যেক গাঁৱৰে মূৰী লোক মিলি সমিতি গঠন কৰিব লাগে। এই সমিতিয়ে গাঁৱৰ মাজ ঠাইত একোখন মজলীয়া খাপৰ স্কুল পতা দৰকাৰ। সেইদৰে ৩৪ মাইল দূৰৈত উমৈহতীয়া মাজ ঠাইত একোখন ওখ খাপৰ স্কুল স্থাপন কৰিব লাগে। মজলীয়া আৰু ওখ খাপৰ স্কুলৰ ব্যৱস্থা ওপৰত উল্লেখ কৰা নিম্ন প্ৰাথমিক স্কুলৰ দৰে কৰিব লাগে; অৱশ্যে এই ব্যৱস্থা বহুল ভাবে কৰিব লাগিব। উপযুক্ত শিক্ষক আৰু শিক্ষয়িত্ৰী সংগ্ৰহ কৰি কিছু বেচি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লৈ ল'ৰাৰ বা ছোৱালীৰ এই শ্ৰেণীৰ স্কুল খোলা উচিত।

আদৰ্শ গাঁৱত সেইদৰে পাৰিলে স্কুলীয়াকৈ বালিকা স্কুলো একোখনৰ দৰকাৰ। বালিকাই গৈ সময়ত মাতৃ হ'ব; এই মাতৃ-জাতি শিক্ষিতা নহলে দেশৰ

কল্যাণ হ'ব নোৱাৰে। তেওঁলোকৰ পৰাই আদিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে জীৱনৰ প্ৰথম ছোৱাত নানা প্ৰকাৰ শিক্ষা আৰু আদৰ্শ পায়।

বাতৰি কাকত :- আদৰ্শ গাঁৱৰ প্ৰত্যেক নিম্ন প্ৰাথমিক স্কুলে একোখন অসমীয়া সাপ্তাহিক বাতৰি কাকত লব লাগে আৰু মাইনৰ আৰু হাইস্কুলবোৰত একোখন দৈনিক অসমীয়া আৰু ইংৰাজী কাগজ থকা উচিত, আৰু শিক্ষক ছাত্ৰই সেই কাগজ পঢ়িব লাগে।

স্কুলৰ লাইব্ৰেৰী :- প্ৰত্যেক স্কুলৰ নিজা একোটা লাইব্ৰেৰী থাকিব লাগিব, তাতে বিশেষকৈ নিজৰ স্কুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়িবৰ উপযোগী কিতাপ, আলোচনী থকাহে উচিত; আৰু লগতে শিক্ষকৰ আলোচনাৰ বাবে ২৪ খন দৰকাৰী কিতাপ ৰাখিব লাগে।

স্কুলৰ সঁজুলি :- চকী, বেঞ্চ, মেপ, বোর্ড, চাৰ্ট আদি আৰু খেলাৰ বস্তু—বেট, বল, ব্যায়ামৰ সঁজুলি আদি আচবাব ৰাখিব লাগে, আৰু সেইবোৰ নষ্ট নোহোৱাকৈ ৰাখিবলৈ একোটা আলমাৰী থাকিব লাগে।

স্কুলৰ সভা সমিতি :- মাহে মাহে

শনিবাৰে স্কুল ছুটীৰ পাচত মজলীয়া আৰু ওখ-খাপৰ স্কুলৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰসকলে দেশত বৰ্ত্তমানে উপস্থিত হোৱা সমস্যাবোৰৰ বিষয় আৰু ছাত্ৰৰ নৈতিক চৰিত্ৰ গঠনৰ মূল কথাবোৰ আলোচনা হব লাগে। এই সভাত স্কুলৰ সকলো শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ উপস্থিত থাকিব লাগে। কেতিয়াবা বছৰেকত দুইবাৰ, নোৱাৰিলেও অন্ততঃ একোবাৰ ৮-১০ খন মজলীয়া আৰু ওখ খাপৰ স্কুলৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰসকলক মাতি স্থানীয় মৌজা হিতসাধিনী সভা পাতিব পাৰিলে ভাল। সেই সভাত সেই অঞ্চলৰ সকলো ছাত্ৰৰ অভিভাবক সকলক নিমন্ত্ৰণ দিয়া উচিত। তেতিয়া হলে পৰস্পৰৰ লগত যোগাযোগ হয়। লগতে মহকুমাধিপতি আৰু স্থানীয় এম-এল-একো সেই সভালৈ মাতিব লাগে।

আদৰ্শ গাৱঁৰ পুথি ভঁৰাল :
—চাৰি পাঁচখন গাওঁ লগলাগি উমৈহতীয়া ঠাইত গাৱঁৰ শিক্ষক আৰু মণ্ডলসকলৰ তত্ত্বাৱধানত একোটা ৰাজহুৱা পুথি ভঁৰাল খুলিব লাগে। সৰ্বসাধাৰণ লোক সকলকো ৰাজহুৱা পুথি ভঁৰালৰ সভ্য কৰি লব লাগে। অৰিয়া-অৰি কৰি

গাৱঁ গাৱঁ ২৪ খন বাজে কিতাপ ৰাখি পুথি ভঁৰাল খোলা উচিত নহয়। আৰু এটা কথা, গাৱঁৰ পুথি ভঁৰাল বিলাকত কেৱল যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপযোগী কিতাপ ৰাখিব লাগে তেনে নহয়, তাত

বয়োবৃদ্ধ লোক সকলৰ বাবে ধৰ্ম্ম সম্বন্ধীয় পুথিও ৰাখিব লাগে—তেতিয়া হলে তেওঁলোকৰ পৰাও দান আৰু সৰ্বপ্ৰকাৰ সহানুভূতি পাব পাৰি।

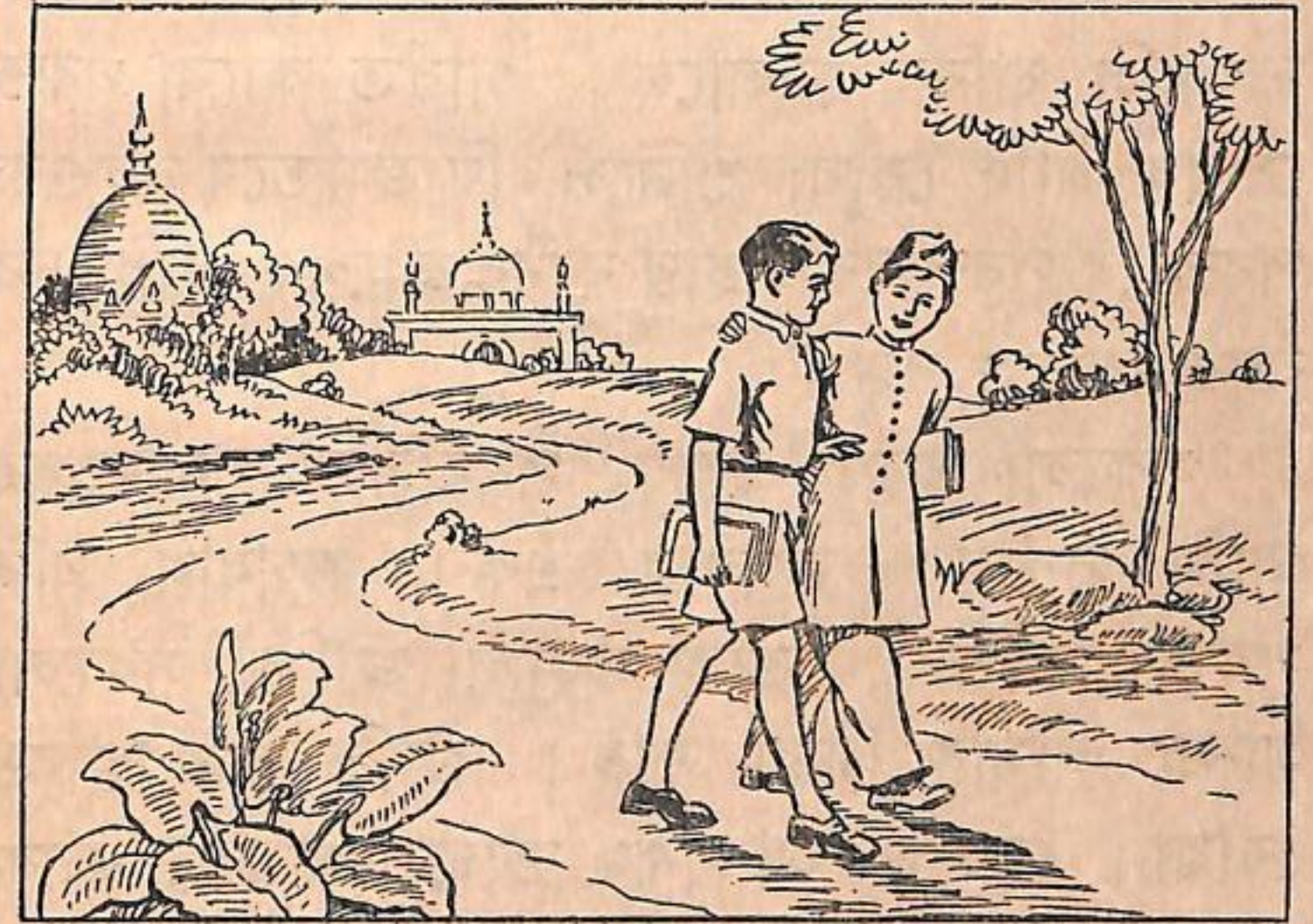
গাৱঁৰ পুথি ভঁৰালকে গাৱঁৰ মেল, ৰাস্তা, পুখুৰী আদি কৰা নানা প্ৰকাৰ সমাজ, সামাজিক উৎসৱ—বিহু উৎসৱ, ভাওনা পতা আৰু নানা মেল আলোচনা আদিৰ স্থান কৰিব লাগে।

গাৱঁৰ স্কুল ঘৰৰ কম্পাউণ্ডতে ৰাইজ লগ লাগি পুথি ভঁৰালৰ ঘৰ সাজি লব পাৰে। তেতিয়া হলে স্কুল ঘৰৰ পানী, পাইখানা আদি লগতে বিনা খৰচতে পাব পাৰে; আৰু ঠাইখিনিও উন্নত হৈ উঠে। সেই ঠাইৰ স্কুলৰ চকিদাৰজনকেই অলপ পাৰিশ্ৰমিক দিলে তেওঁৰ তত্ত্বাৱধানত পুথি ভঁৰাল ৰাখিব পাৰি। আৰু এটা কথা—পুথি ভঁৰালৰ সম্পাদকজন চৰিত্ৰবান, শিক্ষিত চাইহে নিযুক্ত কৰিব লাগে। বহু পুথি ভঁৰাল অনুপযুক্ত সম্পাদকৰ দোষত নষ্ট হোৱা দেখা যায়।

আদৰ্শ গাৱঁৰ নামঘৰ, মছজিদ, গীৰ্জা ঘৰ আদি :—প্ৰত্যেক গাৱঁতে হিন্দু গাৱঁত উমৈহতীয়া নামঘৰ আৰু মুছলমান গাৱঁত মছজিদ স্থাপন কৰিব লাগে আৰু সকলো তিথি পৰ্ববোৰত হিন্দুৰে তেওঁলোকৰ নামঘৰত, মুছলমানে তেওঁলোকৰ মছজিদত আৰু খৃষ্টান সকলে গীৰ্জাত ধৰ্ম্ম-কাৰ্য্যবোৰ কৰিব

লাগে। এনেকৈ উৎসৱ আদি পালন কৰিলে শিশুমতি ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক নৈতিকতা শিক্ষা দিয়া হয়। এইবোৰ ধৰ্ম্ম-মন্দিৰৰ কম্পাউণ্ডতো কুৰা আৰু পাইখানা থকা নিতান্ত উচিত।

পৰ্ব উপলক্ষে তাত উপস্থিত হওঁতে গাৱঁৰ উন্নতি কল্পে আলোচনা কৰিব লাগে। সকলো নামঘৰ, মছজিদ, গীৰ্জাৰ একোটা উমৈহতীয়া ধন

ভঁৰাল থাকিব লাগে। সেই ৰাজহুৱা ধন গাৱঁৰ ভাল বিশ্বাসী মানুহৰ হাতত জমা ৰাখিব লাগে। বেচি হলে ডাকঘৰ বা গাৱঁলীয়া বেঙ্কত গাৱঁৰ

নামত ৰাখিব পাৰি। তেনে নকৰিলে পাচত কাজিয়া হৈ গাওঁ ভাঙ্গি নানা খেলৰ উদ্ভৱ হয়। গাৱঁত বহুত ৰকম খেল হোৱা অনুচিত, খেলবোৰ ভাঙ্গি দিব লাগে। বহুত খেল হলে গাওঁ দুৰ্বল হয়। সময়ত নিজৰ মত আৰু স্বার্থত্যাগ কৰি হলেও গাৱঁৰ দহজনৰ ৰায় বা মতকে মানি চলা উচিত।

পৰস্পৰৰ সহায় :- আদৰ্শ গাৱঁত দলাদলি থাকিব নেলাগে। গাৱঁত কাৰো ঘৰত বেমাৰ আদি হোৱা শুনিলে, যি জাতিৰে নহওক পৰস্পৰে পৰস্পৰক সহায় কৰিব লাগে। “বিপদৰ বন্ধুই আচল বন্ধু।”

সকলো মানুহ এক। পৰমপিতা পৰমেশ্বৰৰ আমি সন্তান। ভগবান এক। ভগবান যদি সকলোৰে পিতা, তেন্তে সকলো জাতিৰ সকলো মানুহ আমাৰ নিজা ভাই। জাতি ধৰ্ম পাচত হোৱা। একেখন আকাশৰ তলতে থাকোঁ, একে পথাৰতে হাল বাওঁ, একে পুখুৰীৰে বা নাদৰে পানী খাওঁ, একে বতাহকে সকলোৰে লওঁ, একে স্কুলতে পঢ়োঁ—এনে অৱস্থাত আমি ভিন্ হম কেনেকৈ? মানুহ জাতি এক, ব্যৱসায় বেলেগ

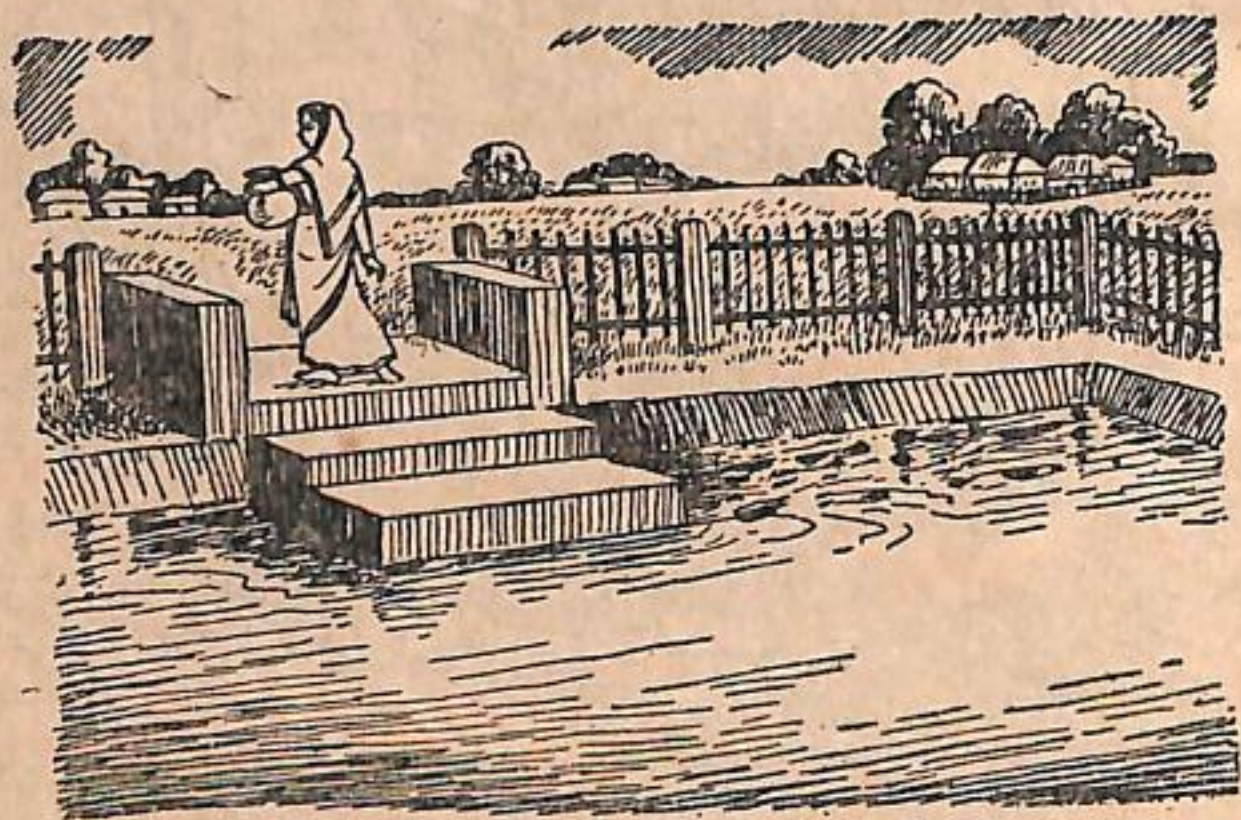
বেলেগ। কৰ্ম অনুসৰি জাতি আদিৰ উদ্ভৱ হৈছে।

মহাত্মা গান্ধীয়ে ৭৭ বছৰ বয়সত পূৰ্ববঙ্গৰ নোৰাখালি জিলাৰ মুছলমান গাওঁবোৰত সেই সময়ত হিন্দু মুছলমানৰ আত্মকলহ হোৱা সত্ত্বেও

মিলনবাণী প্ৰচাৰ কৰি ফুৰা আমি সকলোৰে জানোঁ। গতিকে তেওঁৰ আদৰ্শ আমি লোৱা উচিত। তেওঁ আমাৰ জাতিৰ পিতা—পিতাৰ বাণী, পিতাৰ আদৰ্শ—পুত্ৰই লোৱা আৱশ্যক। আজি তেওঁৰ গুণত সমগ্ৰ পৃথিৱী মুক্ত।

আদৰ্শ গাৱঁৰ পুখুৰী আৰু
নাদ :—সন্তৰ হলে প্ৰত্যেক গাৱঁতে একোটা
ডাঙৰ দ পুখুৰী কৰিব লাগে আৰু সেই পুখুৰীৰ
চাৰিও ফালে লোহাৰ কাঁটাৰ বেৰ দিব লাগে,
খুটীবোৰ কেঁচা জীয়া কাঠৰ দিব লাগে আৰু পানী
অনা ঘাটত দলং দি বাণ্টি ৰাখিব লাগে। তাত
নামি গা বা কাপোৰ ধুব নেলাগে। নামি গা-

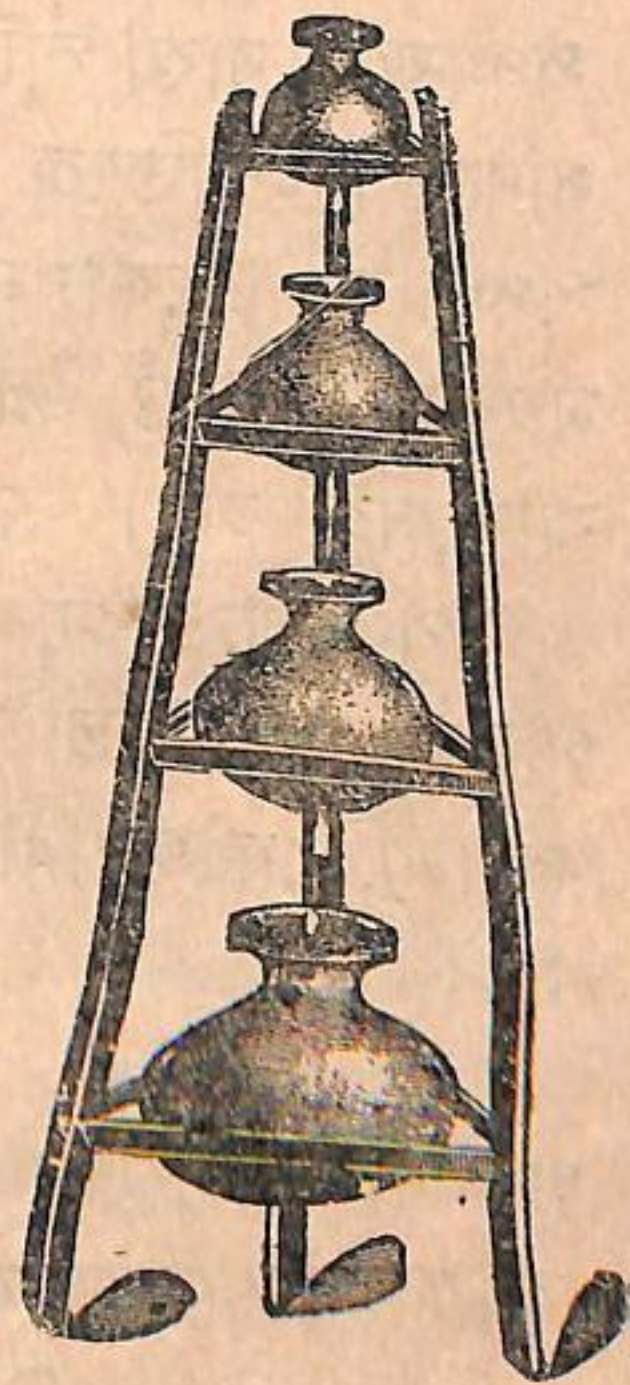

কাপোৰ ধুলে মুখধোৱা চৰিয়াৰ পানী খোৱা যেন
হয় আৰু তাৰ ফলত আমাৰ নানাপ্ৰকাৰ বেমাৰ
হয়। লোহাৰ কাঁটাতাৰ কিনিব নোৱাৰিলে গাৱঁৰ
মানুহে লগ লাগি গাৱঁৰ কোটাহ বাঁহৰ ডাঙৰ জেং

আৰু কেঁচা জীয়া খুটী দি বেৰ দিব লাগে। পুখুৰী
কৰিব নোৱাৰিলে নাদ বা কুৱা কৰিব লাগে;
আৰু সেই কুৱাৰো চাৰিওফালে নলা কৰি বেৰ
দিব লাগে আৰু চাৰিওফালে পকী কৰি দিব
পাৰিলে ভাল।

পানীয়েই আমাৰ জীৱন। বেয়া পানীৰ
পৰা আমাৰ বাৰ মাহত তেৰটা
বেমাৰ। গাৱঁত হাইজা বসন্ত
হলে—পানী গৰম কৰি খাব
লাগে আৰু পুখুৰী নাদত
'পোটাচ্ পাৰ্মেনেট' কিনি
নি পুখুৰী আৰু কুৱাত দিব
লাগে।

চাৰিটা মাটিৰ কলহ নি
ফুটাৰি বালি মিহলাই ছবিত
দিয়া ধৰণে খোৱা পানী
চেৰি খাব পাৰি। পানী
উতল অহাকৈ তপত কৰি
কিছুপৰ থৈ দিলে মলি গেদ
হৈ পৰে। ওপৰৰ পানী থিনি
চেৰি ললেও খোৱা পানী পাব পাৰি। আজি

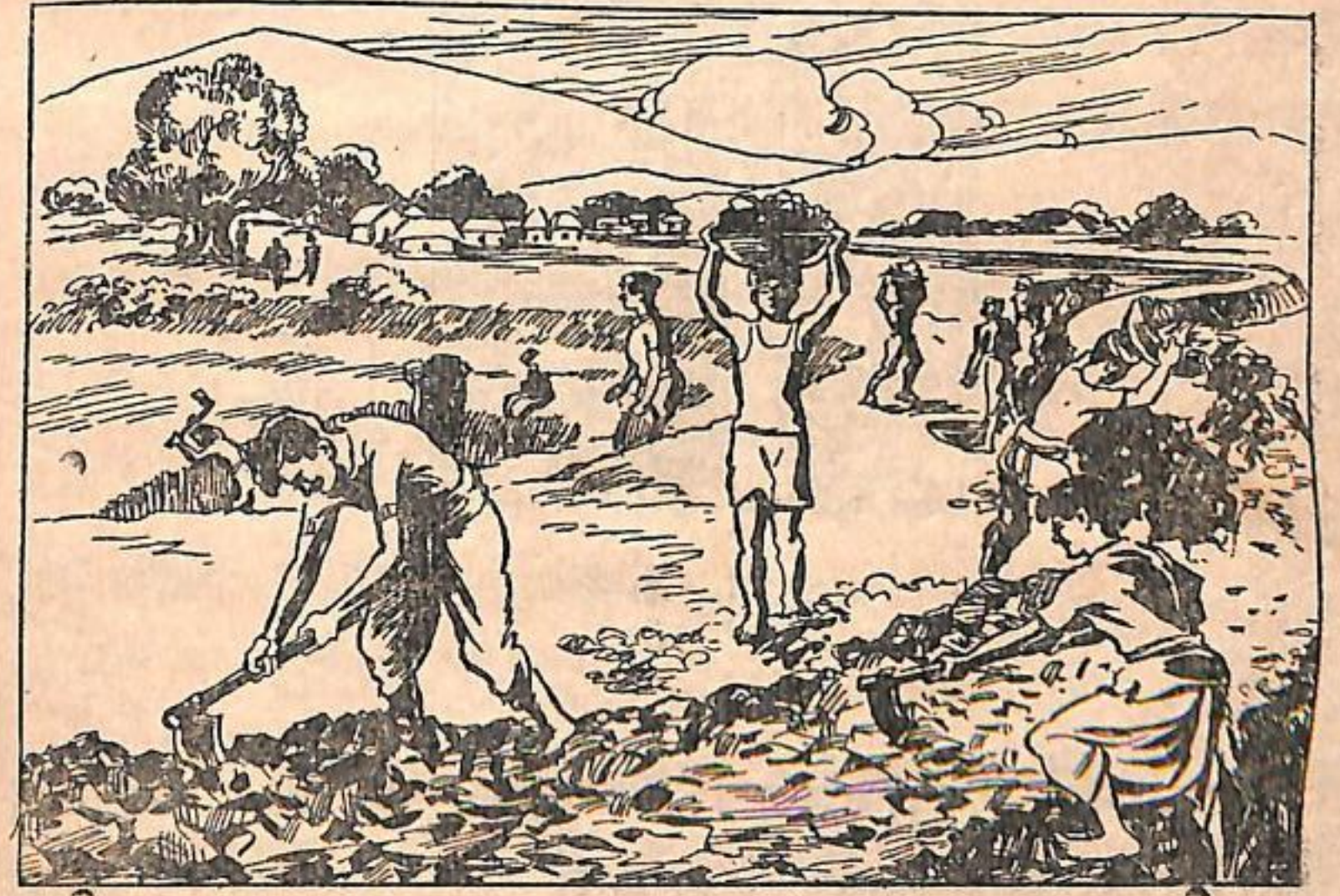

কালি গৰ্ণমেণ্টে প্ৰায় গাৰঁতে পুখুৰী আৰু কুৰা দিবলৈ সহায় কৰে। টিউবওৱেল (ডম্‌কলো) কৰিব পাৰি কিন্তু গাৰঁৰ টিউবওৱেল পাচত গৈ বেয়া হয়। পুখুৰী আৰু খালত মাছ জীয়াব লাগে। মাছ থাকিলে পানী পৰিষ্কাৰ থাকে।

কেবাখনো গাঁও লগ লগাই গৰ্ণমেণ্টে গাৰঁলীয়া পঞ্চায়ত স্থাপন কৰি দিছে। সেই পঞ্চায়তে ৰাস্তা ঘাট পানী আদিৰ সুবন্দৰস্ত কৰিব ধৰিছে। গতিকে আদৰ্শ গাৰঁত গাৰঁলীয়া পঞ্চায়ত একোখন পাতিব লাগে। জিলা বা মহকুমাৰ গাঁও উন্নয়ন কৰা অফিচাৰক অনুৰোধ কৰিলেই হয়। লোকেল বোৰ্ডে কৰা কামবোৰ এই পঞ্চায়তে কৰে। এই পঞ্চায়তৰ সভ্যসকলক গাৰঁৰ মানুহে ভোট দি নিৰ্বাচন কৰে। পঞ্চায়তে দেৱানী, ফৌজদাৰী মোকদ্দমাবোৰো বিচাৰ কৰিব পাৰে।

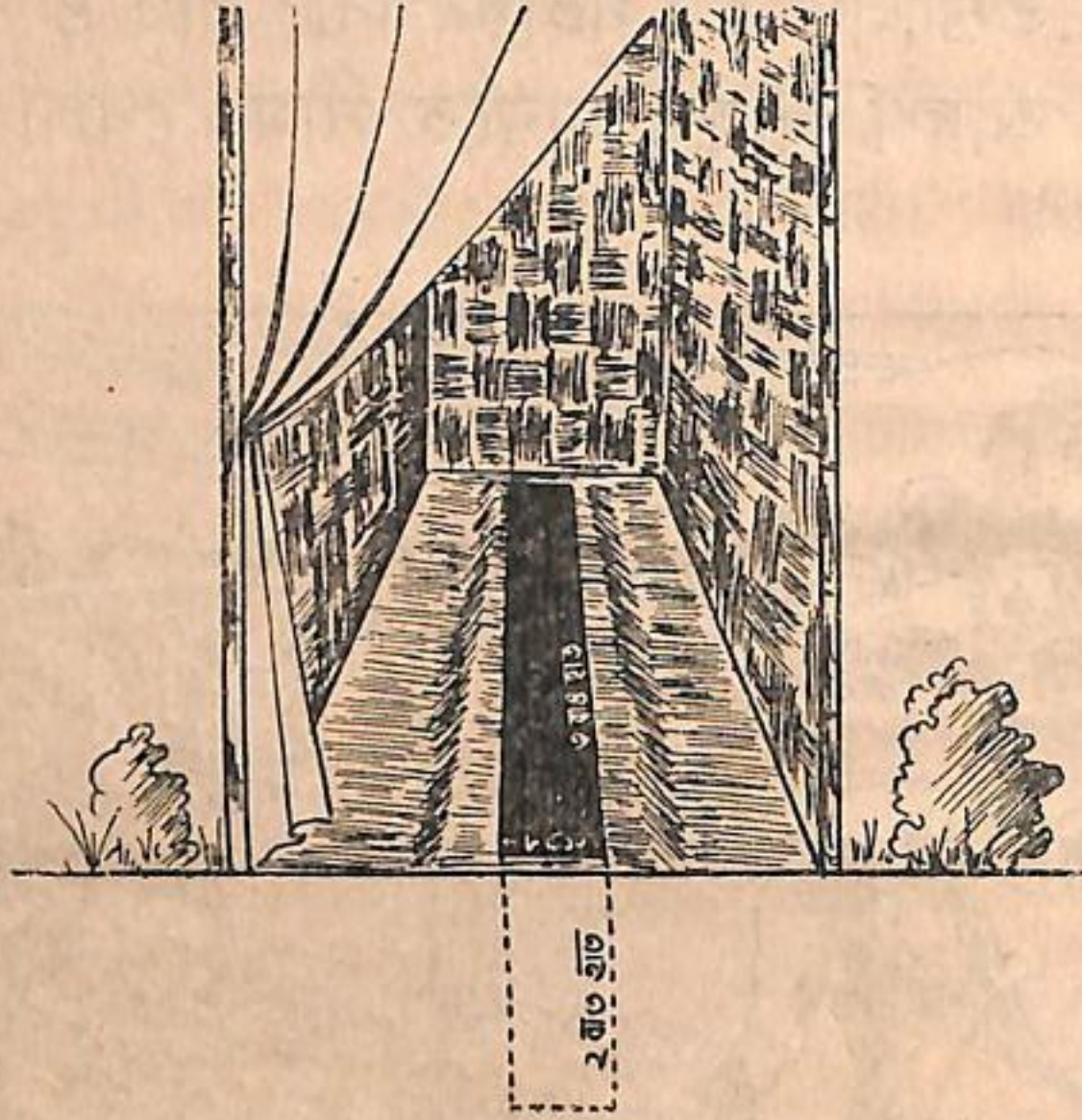
গাৰঁৰ ৰাস্তা-ঘাট :- আমাৰ গাৰঁলীয়া মানুহৰ ডাঙৰ এটা দোষ যে তেওঁলোক ৰাস্তাবোৰ সৰু কৰে। কিছুমানে আনকি চৰকাৰী বাটৰ মাটি কাটিও ৰাস্তা লাহে লাহে সৰু কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। তাৰ ফলত গৰু গাড়ী, মটৰ

আদি গাৰঁৰ ৰাস্তাত যাব নোৱাৰা হয়; আৰু কেতিয়াবা কোনো ৰাজকৰ্মচাৰী ৰাস্তাঘাট চাবলৈ গলেও ঠেক ৰাস্তা গতিকে যাব নোৱাৰে, ফলত আমি তেওঁলোকৰ সহায়ৰপৰা বঞ্চিত হওঁ। গতিকে আদৰ্শ গাৰঁৰ মানুহে সীমা থেলা আৰু

ৰাস্তাৰ কাষতে ঘৰবাৰী কৰা নিতান্ত অনুচিত। আৰু এটা কথা, বহুত গাৰঁত প্ৰায়ে ৰাস্তাত শৌচ কৰে—তাক নকৰি বাৰীত অস্থায়ী কৰি গাঁত খান্দি পাইখানা কৰি লোৱা সহজ। গাঁত ভৰ্তি হলে

মাটি পুতি আকৌ অন্য ঠাইত পায়খানা কৰিব।
নহলে শৌচৰপৰা এবিধ হাকোটা পেলুৰ জন্ম
হয়, আৰু তাৰ পৰা বহুত বেমাৰ উদ্ভৱ হয়।

ঘৰ বস্তিৰ সম্মুখত খাল
আদি নকৰা :—বহুত গাঁৱতে দেখা যায়
বহুতে নিজৰ ঘৰৰ আগতে খাল দি মাটি নি
জলাশয় কৰি ৰাখে আৰু তাত গোবৰ আদি
পেলায়। তাৰ ফলত পানী কিছু শুকাই গলে
বনপাত আদি গেলি পচি দুৰ্গন্ধ ওলাই স্বাস্থ্য হানি
কৰে। বহু গাঁৱৰ মানুহে য'তে ত'তে শৌচ কৰে।

গতিকে উন্নত গাঁৱৰ ঘৰৰ দুৱাৰৰ মুখত খাল
আদি দিব নেলাগে আৰু দিলেও অন্য ঠাইৰ পৰা
মাটি আনি পুৰাই লৈ তাত বৰং তৰি-তৰকাৰী
ফুলনি আদি কৰা উচিত। বস্তিৰ মাটি বেছি
থাকিলে বাৰীৰ পিনে দূৰৈত বাঁহ, কলগছ আৰু
ওচৰতে নাৰিকল, তামোল, অন্যান্য শাক-পাচলি
ৰুব লাগে। সম্মুখত খাল আদি থাকিলে
অস্বাস্থ্যকৰ হোৱাৰ উপৰিও ল'ৰা-ছোৱালী পৰি
মৰিবও পাৰে।

স্বাৱলম্বী :—আদৰ্শ গাঁৱৰ মানুহবিলাক
স্বাৱলম্বী হব লাগে। নিজৰ দৰকাৰী বা আৱশ্যকীয়
মোল বুজি নিজে কৰি লব লাগে। শিক্ষাৰ
উদ্দেশ্যই হৈছে নিজৰ ভৱিত নিজে থিয় হব
পাৰা। গৰণমেটে টকা-পইচা দিয়াৰ আশাত
নেথাকি নিজৰ সুবিধা আৰু স্বাস্থ্যৰ বাবে লগাখিনি
কাম নিজে নিজে কৰিব লাগে। সমূহীয়া ডাঙৰ
কামবোৰ উমৈহতীয়া হিচাবে লগ লাগি কৰি
লব লাগে। আমি সকলোৱে পৰিশ্ৰমৰ মৰ্যাদা
বুজিব লাগে। অনুবস্তই মানুহৰ বিশেষ দৰকাৰী
বস্তু। খাবলৈ পেটত ভাত মুঠি, পিন্ধিবলৈ গাত
কাপোৰখন—এই দুটাই বহুতৰ বিশেষ দৰকাৰী

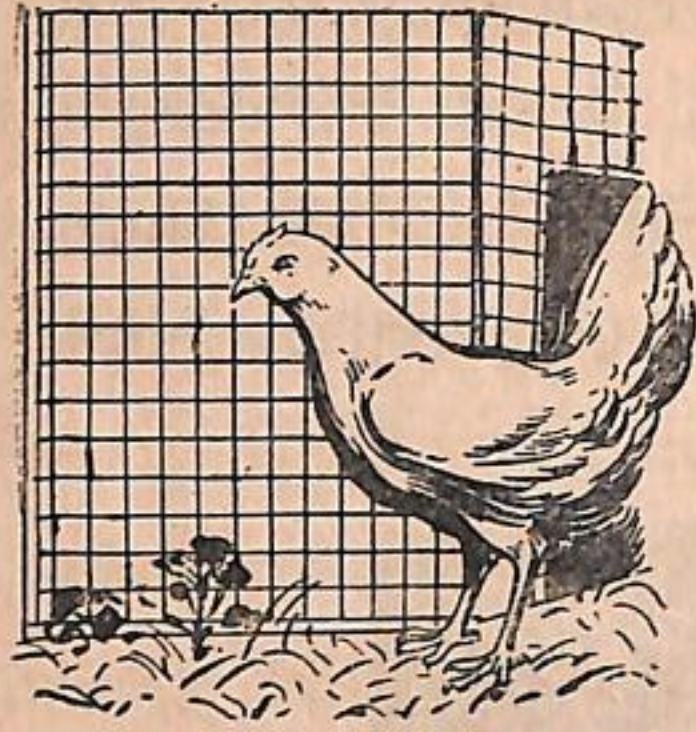
বস্তু। জীৱনৰ বহুবকম আনুষঙ্গিক বিলাসিতাৰ বস্তু কৰিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে, তেতিয়া হলে অভাৱ কমি যাব—আৰু অশান্তি দূৰ হ'ব। আজিকালি দেখাত দেখি আমি বহুতে অভাৱ চপাই লওঁ। আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে সহজ জীৱন যাপন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। ধোবা আদিক কাপোৰ দিলে সোনকালে চিৰি যায়, পইচাও খৰচ হয়; সেয়ে নিজে নিজৰ কাপোৰ ধুই ল'ব লাগে। এইদৰে সকলো বিষয়তে আত্ম-নিৰ্ভৰশীল হোৱা উচিত।

বোৱা কটা :- আমাৰ অসমত সকলোৱে কপাহৰ খেতি কৰিছিল আৰু সকলো জাতিৰ মানুহেই কাপোৰ আদি ধুই লৈছিল। অন্য দেশত কেৱল তাঁতী জাতিয়েহে কাপোৰ বুইছিল। গতিকে আদৰ্শ গাৱঁৰ ছোৱালী সকলক লিখাপঢ়া শিকোৱাৰ উপৰিও বোৱা-কটা শিকাব লাগে। বিহুৰ “বিহুৱান”—নিজ হাতে বোৱা কাপোৰ—শাহুয়েকে জোঁৱায়েকক, ভনীয়েকে ভায়েকক, ঘৈণীয়েকে গিৰিয়েকক আৰু ল'ৰা-ছোৱালীক দিয়া প্ৰথা আজি পৰ্য্যন্ত দেশত চলি আছে। গতিকে আদৰ্শ গাওঁ গঠন কৰিবলৈ

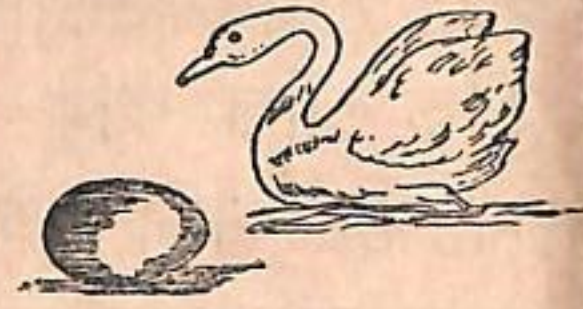
হলে গাৱঁৰ তিৰোতা থকা সকলো ঘৰতে একোখন তাঁত শাল কৰি পৰাখিনিত নিজৰ লাগতিয়াল কাপোৰ-কানি বুই লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু অতিৰিক্তবোৰ বজাৰত বেচি লাভ কৰিব

লাগে। মহাত্মা গান্ধীৰ খদ্দৰ আন্দোলনৰ উদ্দেশ্য এইয়ে আছিল। দেশৰ বহুত বিধবাই কাপোৰ বুই ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়োৱা আৰু জীৱন যাপন কৰা দেখা যায়। বিধবাসকলে সূতা আদি কিনিবলৈ ধন নেপালে আদৰ্শ গাৱঁৰ সমবায় সমিতিয়ে যোগাৰ দিয়া উচিত আৰু সেই কাপোৰ বজাৰ দৰত किনি লৈ বেচিব লাগে। আমাৰ

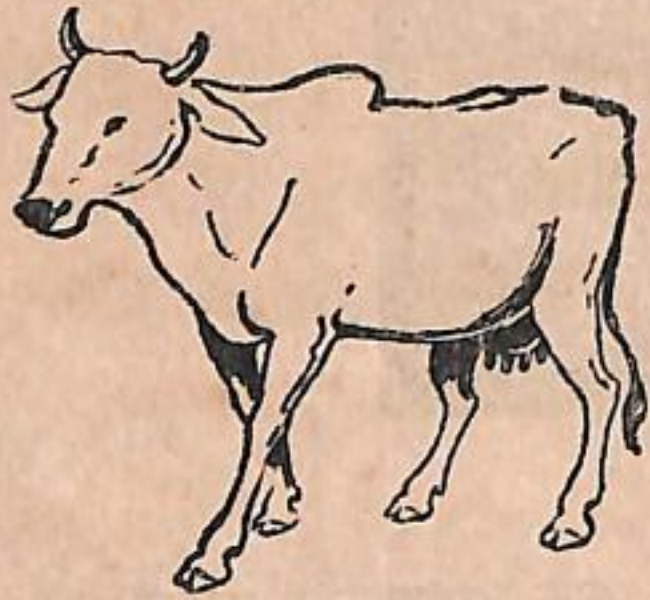
কুকুৰা

হাঁহ

মাছ

গৰু

ছাগলী

ম'হ

গাহৰী

গাৱঁৰ তাঁতশালবোৰৰ আহিলা-পাতি বৰ সাধাৰণ আৰু কম খৰচত হয়।

মাছ, হাঁহ, পাৰ, কুকুৰা, গৰু, ছাগলী, গাহৰী আদি পোহা :—নিজৰ নিজৰ খাল পুখুৰীত আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে মাছ আদি জীয়াব লাগে আৰু সেইবোৰ খাল আৰু পুখুৰীত হাঁহ আদি চৰিব পাৰে। কুকুৰা আৰু গাহৰীৰ বাবে সুকীয়া গড়াল কৰিব লাগে। হাঁহ, কুকুৰা আৰু তাৰ কণী স্বাস্থ্যকৰ খাদ্য আৰু বৰ লাভজনক। পাৰ বিনা খৰচে হয়। বহুত তিৰোতাই, বিশেষকৈ পৰিশ্ৰমী বিধবা সকলে হাঁহ, পাৰ, কুকুৰা, ছাগলী আদি বেচি ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়োৱা আৰু সূতা আদি কিনি কাপোৰ আদি বুই বহু ধন ঘটা শুনা যায়। গতিকে আদৰ্শ গাৱঁৰ পুৰুষ-তিৰোতাই এইবোৰ ঘৰুৱা ব্যবসায় ৰখা উচিত। আমাৰ দেশৰ বহুত কছাৰী তিৰোতাই গাহৰী পুহি, এৰি মুগাৰ খেতি কৰি বহুত ধন ঘটা দেখা যায়।

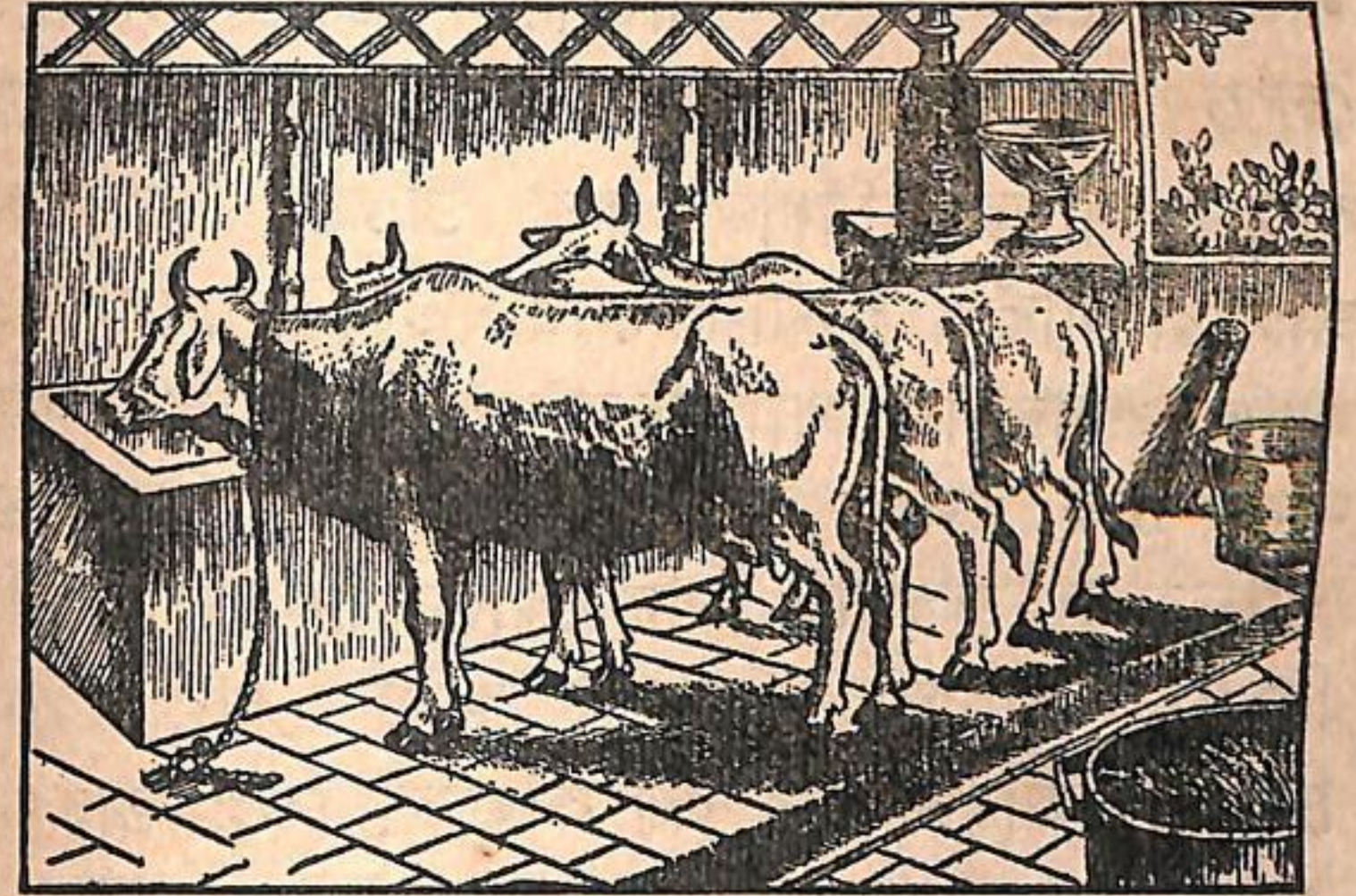
গৰু ছাগলী আদিৰ আজি-কালি বৰ দাম। ছাগলীৰ গাখীৰো বৰ উপকাৰী; পোৱালি একো বাৰত বহুতো হয়। গতিকে আদৰ্শ গাৱঁৰ

মানুহে এই ঘৰুৱা জন্তু পালনৰ কাম হাতত লব লাগে। এইবিলাক কম মূলধনৰ ঘৰুৱা ব্যৱসায়।

গাখীৰ খাদ্য:—আদৰ্শ গাৱঁৰ লোক সকলৰ প্ৰত্যেক ঘৰতে গাখীৰ থকা উচিত। এই গাখীৰ কি ৰোগী, কি ডেকা, কি বুঢ়া সকলোৰে পুষ্টিকৰ খাদ্য। আজি-কালি খাঁটি গাখীৰ নোহোৱা হ'ল; পাউদাৰ গাখীৰ, টীনৰ গাখীৰ আদিকে বহুতে ব্যৱহাৰ কৰিব ধৰিছে—এইবোৰ নকলি গাখীৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ব্যৱহাৰ কৰিব দিয়া নিতান্ত অনুচিত; আনকি ডাঙৰেও খাব নেলাগে। আমাৰ পেটৰ অসুখ হোৱাৰ বেচিভাগ কাৰণ এই ভেজাল খাদ্য।

গোহালী ঘৰ পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখি গৰু পুহিব লাগে আৰু গৰুক নিয়ম মতে ঘাঁহ, দানা খুৱাব লাগে। গৰু অজান—মাতিব নোৱাৰে, গৰু আমাৰ কৃষিৰ একমাত্ৰ সম্বল, গৰুৱে গাখীৰ দিয়ে। গৰুৰ গোবৰ শস্ত্ৰৰ উত্তম সাৰ। গৰুৰ বাবে আমি বিশেষ তত্বাৱধান লোৱা উচিত। গৰুক গোমাতা বোলে। কথাতে কয়, “যাৰ নাই গৰু, সি সকলো-তকৈ সৰু।” গৰু-গোহালিৰ ভেটি ওখ, শুকান আৰু গোহালিৰ ভিতৰলৈ বতাহ চলাচল কৰিব

পৰা হব লাগে। গৰু, ম'হ চৰাবলৈ চৰকাৰী চৰণীয়া পথাৰ ৰাখিব লাগে। গৰু, ম'হে খাবলৈ নেপালে গাখীৰ কমকৈ দিয়ে আৰু পোৱালিবোৰ খীণাই যায়। এতেকে চৰকাৰে কেইবাখনো

গাৱঁৰ মাজত গৰু চৰাবলৈ চৰকাৰী মাটি ৰাখি থোৱা উচিত। ঘাঁহৰ উপৰিও গৰু, ম'হক মল, ভূচি খুৱাব লাগে। ল'ৰা-ছোৱালীয়ে নিয়ম মতে যথেষ্ট পৰিমাণে গাখীৰ খাবলৈ পালে তেওঁলোক স্বাস্থ্যবান হৈ উঠিব পাৰে। পশ্চিম ফালে গৰুক বৰ আদৰ কৰে। সেই ফালৰ একোজনী গাইৰ গাখীৰ কেইবা সেৰো ওলায়।

কানি, ভাং, মদ, বিবি, চিগাৰেট, চাহ আদি :—এইবোৰ মাদক বস্তু। আমাৰ দেশৰ উঠি অহা ডেকা-ল'ৰা-ছোৱালীৰ স্বাস্থ্য নানাপ্ৰকাৰ মাদক বস্তুৰে নষ্ট কৰিছে; চহৰৰ আদৰ্শকে বহুতো গাৱঁতে লৈছে। এইবোৰ নিবাৰণৰ বাবে গাৱঁৰ পঞ্চায়তে কঠোৰ শাস্তিৰ বিধান কৰা উচিত। কিছুদিন আগলৈ গাৱঁত কানীয়া সেৱা, ভান্ধুৰা সেৱা কৰা আদি ধৰ্ম্মানুষ্ঠান পাতিছিল, আজি-কালি কিছু-মানে চাহ মেল পাতে। আনকি বিয়া-সভা আদিত জা-জলপান নিদি কোনো কোনোৱে চাহ দিয়াৰো ব্যৱস্থা কৰিছে। কানী খোৱা প্ৰথা চৰকাৰে আইন কৰি বন্ধ কৰিছে; কিন্তু ভাং মদ খোৱা চৰকাৰে বন্ধ কৰা নাই। এইবোৰ ৰাণীয়াল বস্তুৰে জনসাধাৰণৰ স্বাস্থ্য নষ্ট কৰিব ধৰিছে। আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে এইবোৰ মাদক বস্তুৰ প্ৰচলন একেবাৰে বন্ধ কৰি দিয়া উচিত।

আজি-কালি গাৱঁত চাহ, বিবি, চিগাৰেট বৰ বেচিকৈ চলিছে; আৰু এইবোৰ খোৱা এটা ভদ্ৰামী দফ্টুৰ হৈছে। বেচিকৈ চাহ খালে ভোক কমে, শৌচ কচা হয়। গৃহস্থৰ সময় খৰচ হয়—

ধন হানি হয়। ঘৰৰ তিৰোতাসকলে চাহ আদি যোগাৰ দিওঁতে বহুত সময় অপব্যয় হয় আৰু তাঁত বোৱা, ধান বান্ধা আদি গৃহস্থী কাম লোকচান হয়। দিনত তিনিবাৰ চাহ কৰিলেও অন্ততঃ তিনি ঘণ্টা সময় খৰচ হয়। ইয়াৰে নানাপ্ৰকাৰ সংক্ৰামক বেমাৰো প্ৰচাৰ হয়।

গাৱঁৰ বহুতে গুৰেদি চাহ খায়, কাৰোবাৰ অলপ গাখীৰ থাকিলে চাহ খাওঁতে খৰচ হয়, ল'ৰা-ছোৱালীয়ে গাখীৰ খাবলৈ নেপায়। অলপ অৱস্থাপন্ন মানুহে আজি-কালি “গাখীৰ গুৰা, টীনৰ গাখীৰ” ব্যৱহাৰ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও বহুতে প্ৰায়ে ভেজাল চাহপাত কম দামত কিনিবলগীয়া হয়। এতেকে আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে মদ, ভাং, কানি নিবাৰণ কৰাৰ লগতে, চাহ, বিবি, চিগাৰেট আদিৰো বৰ্জ্জন আন্দোলন চলাব লাগে— এইবোৰে নানাবিধ সংক্ৰামক বেমাৰ দেশত বিয়পাব ধৰিছে; এতিয়াই বন্ধ নকৰিলে ই আমাৰ দেশ অধঃপাতে নিব।

ভেজিটেবিল সি “বনস্পতি” :—ভেজিটেবিল যি আমাৰ দেশত বৰকৈ চলিছে, বিয়া সভা আদি উৎসৱত সেই ঘিউৰ কটা

খোৱা-লোৱা চলিছে। আৰু সকলো চাহ মিঠাইৰ দোকানত—নানা প্ৰকাৰ মিঠাই সেই ঘি দি কৰে। আমাৰ আগৰ মতে চিৰা দৈ, কোমল চাউল খোৱাটো লাজৰ কথা হৈছে। গুৰু পিঠা, লাৰু খালে হজম নোহোৱা বুলিয়ে কয়। ভেজিটেবিল ঘি কি পদাৰ্থৰে তৈয়াৰী তাক কোনোৱে নেজানে—কোনোৱে কয় ‘ভিটামিন’ আছে। ভিটামিন বা কি আছে তাক ভগবানে আৰু তৈয়াৰ কৰা কাৰখানাইহে জানে। গতিকে আমাৰ বিশেষ অনুৰোধ, আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে যদি আচলতে ‘আদৰ্শ গাওঁ’ কৰিব খোজে আজিৰ দিনত ইয়াৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰিব লাগে।

পাউৰুটি, কেক, বিস্কুট আদিৰ প্ৰচলন:—আজি কেইবছৰমানৰ পৰা দেখা গৈছে প্ৰায় ঠাইয়ে ঠাইয়ে ‘বেকাৰী’ স্থাপন কৰি এইবোৰ খাও প্ৰস্তুত কৰিছে। বিদেশী সকলক দেখি “ময়ূৰক দেখি ঘনচিৰিকাই পেখম ধৰা”ৰ দৰে আৰম্ভ কৰিছে। চাহ আদিৰ লগতে কেক, বিস্কুট নহলেই নহয়। তিৰোতা সকলে অন্য একো কৰিব নোৱাৰিলেও নিজৰ ঢেকীত অন্ততঃ চাউলৰ গুৰা কৰি পিঠা আদিকে কৰি দিব পাৰে।

বিলাত আদি দেশত ডাঙৰ চহৰত *মেচিনত* এইবোৰ কৰে—ভাল পানী দিয়ে, স্বাস্থ্য *বিভাগে* নজৰ ৰাখে। কিন্তু আমাৰ দেশৰ সেইবোৰ বস্তু গাৱঁৰ খাল-দোঙৰ পানীৰে তৈয়াৰ কৰে, তাক চাওঁতা নাই। আটা ময়দাও পুৰণি গেলা পচা; গাৱঁৰ দোকানী, পাণ-দোকানীবোৰে বহুদিন পুৰণি কৰি সেইবোৰ ৰাখে। নিজে খোৱাৰ বাহিৰেও ইষ্ট-কুটুম্বৰ ঘৰলৈ গলে “কিনো হাতত নিম, অলপ বিস্কুটকে নিওঁ” বুলি নিয়া প্ৰথা কৰিছে।

এতেকে আদৰ্শ গাৱঁত শূন্যতাৰে বিশুদ্ধভাৱে বেকাৰী আদি স্থাপন কৰোৱা আৰু গাৱঁৰ দোকান-বোৰত সেইবোৰ বিস্কুট আদি খোলাভাৱে বিক্ৰী কৰা প্ৰথা নিবাৰণ কৰিব লাগে।

আমাৰ সমাজত চলা অনিষ্টকাৰী বস্তুবোৰৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰাৰ একমাত্ৰ শক্তি, উঠি অহা ডেকা সকল। গাৱঁৰ মুখীয়াল মানুহক হাতত লৈ ডেকা সকলে ৰাজহুৱা পুথি ভঁৰালত আলোচনা কৰি ওপৰত উল্লেখ কৰা মাদক আৰু অস্বাস্থ্যকৰ বস্তুবোৰৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰিবলৈ কঠোৰ ব্যৱস্থা হাতত লব পাৰে। তেওঁলোকে দলবদ্ধ হৈ তেনে

দোষীক জৰিমনা কৰা আৰু আলগ কৰি থোৱা নিয়ম কৰিলেও কৰিব পাৰে।

সমবায় সমিতি:—আদৰ্শ গাঁৱৰ মানুহে নিজৰ গাঁৱত সকলো বকমৰ সমবায় সমিতি একোটা খুলিব লাগে। যেনে, টকা ধাৰলৈ দিয়া; গাঁৱৰ আমদানী বস্তুবোৰ বজাৰ দৰত কিনি জমা কৰি দাম উঠিলে বিক্ৰী কৰা; কো-অপাৰেটিভ ফোৰ আদি খোলা। বৰ্ত্তমানে আমাৰ গৰণমেণ্টে এই সমিতিবোৰক সহায় কৰিছে আৰু কম স্ততত টকা ধাৰলৈ দিছে। সেই টকাৰে গৰু-গাই কিনি নানাপ্ৰকাৰে কৃষি আদি কৰিব লাগে, আৰু সময়মতে স্তত-মূল আদায় দিব লাগে। এনে কৰিলে গাঁৱৰ বেচি স্তত খোৱা মহাজনসকলৰ হাতৰ পৰা দুখীয়া মানুহ সাৰিব পাৰিব। গতিকে আদৰ্শ গাওঁ মাত্ৰেই সকলো বকমৰ সমবায় সমিতি স্থাপন কৰা উচিত। কিন্তু সেইবোৰৰ কৰ্মচাৰী-সকল নিযুক্ত কৰাত সাৱধান হব লাগে। বিশ্বাসী মানুহৰ হাততহে ভাৰ দিয়া উচিত।

ভেজাল বস্তু:—আজি-কালি খোৱা-বস্তু—ঘিউ, তেল, গাখীৰ, আটা, ময়দা, চাউল, দালি আদি সকলোতে নানা বস্তু মিহলি কৰা

হৈছে। চাউল-দালিত শিল মিহলোৱা—ঘিউ-তেলত হোৱাইট অইল আদি দিয়া দস্তৰত পৰিণত হৈছে। এই ভেজাল বস্তু খোৱাৰ পৰা গাঁৱত বহুত বেমাৰ আদিয়েও দেখা দিছে। গতিকে ঘৰৰ গাইৰ গাখীৰ, ঘৰত পেৰা সৰিয়হৰ তেল, কুঁহিয়াৰৰ গুৰ, খেতিৰ ধানৰ টেকীতে বান্ধা চাউল, চিৰা, ঘেঁহুৰ পৰা তৈয়াৰী গম-আটা, খেতিৰ মাহ, সৰিয়হ, মুগ আদিহে গাঁৱৰ মানুহে ব্যৱহাৰ কৰা উচিত। টেকী সকলোৰে থকা উচিত। টেকীৰ পৰা খাটি চাউল পোৱাৰ বাহিৰেও ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰিলে তিৰোতাৰ শাৰীৰিক পৰিশ্ৰম হয়। টেকী কৰিব নোৱাৰিলে উৰল হলেও হয়। বেলেগ ঘৰ কৰিব নোৱাৰিলেও—থকা ঘৰৰ কোঠালীত ইয়াক ৰাখিব পাৰি। হালধি, মছলা আদিও টেকী আৰু উৰলত গুৰি কৰি লব পাৰি। বজাৰৰ গুৰি মছলা, হালধি কেতিয়াও ব্যৱহাৰ কৰিব নালাগে, এইবোৰত নানা বস্তু মিহলি থাকে।

ডাক্তৰখানা:—নানা বকমৰ ভেজাল

বস্তু আৰু দূষিত পানী খোৱাৰ পৰাই আমাৰ বাৰ মাহত তেৰটা বেমাৰ হয়। বেমাৰৰ চিকিৎসা আমি কেবা বকমেও কৰোঁ, যেনে—**এলোপেথিক** (ডাক্তৰী); **হোমিওপেথিক** আৰু **কবিৰাজী**। কবিৰাজী চিকিৎসা আমাৰ স্বদেশী চিকিৎসা, কিন্তু নানা কাৰণত এই চিকিৎসাৰ বিশেষ উন্নতি হৈ উঠা নাই। ডাক্তৰী (এলোপেথিক) চিকিৎসাই বৰ্ত্তমানে প্ৰবল হৈ উঠিছে। কলেৰা, বসন্ত আদি নিবাৰণৰ বাবে চিতা লোৱা উচিত। আদৰ্শ গাৱঁত অভিজ্ঞ ডাক্তৰ ৰাখি ডাক্তৰখানা খুলিব লাগে; সেই ডাক্তৰখানাত ধাই আৰু মিড-ওৱাইফ ৰখা উচিত। অভিজ্ঞ ডাক্তৰ ৰাখিব নোৱাৰিলে ডাক্তৰ নোহোৱাই ভাল। বৰ্ত্তমানে পাকিস্তানৰ পৰা বহুত কম্পাউণ্ডাৰ আহি আমাৰ দেশত গাওঁ-ভুইত সোমাই 'ডাক্তৰবাবু' হৈছে। এওঁলোকৰ কিছুমানৰ অজ্ঞতাৰ দোষত বহুতৰ জীৱন অকালতে গৈছে। কিছুমানে কব পাৰে—আয়ু নাথাকিলে কি কৰিব! কিন্তু “**তেল থকাতেও বতাহ লাগি চাকি নুমান**।” এনে মূৰ্খ বৈদ্যৰ খবৰ শীঘ্ৰে পুলিচ আৰু চিভিল চাৰ্জেনক দিয়া উচিত। বেচি

দৰমহা দি হলেও আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে ভাল ডাক্তৰ ৰাখিব লাগে। আদৰ্শ গাৱঁৰ একোখন **পাণ্ডিতিকিৎসা** লগত থকা উচিত।

পোষ্ট অফিছ বা ডাকঘৰ :— বৰ্ত্তমান আমাৰ গোটেই জগতৰ লগতেই সম্বন্ধ হৈছে। টেলিগ্ৰাফ, ৰেডিও আদিৰ যোগাযোগত হাজাৰ হাজাৰ মাইলৰ খবৰ একমিনিটতে পোৱা হৈছে, আৰু দেশবিদেশৰ খবৰ বাতৰি কাকতৰ জৰিয়তে ঘৰতে বহি পোৱা হৈছে। ডাকঘৰৰ জৰিয়তে আমি চিঠি-পত্ৰ, পইচাৰ মণিঅৰ্ডাৰ, বাতৰি কাকত আদি নিয়মমতে পাওঁ আৰু তাৰে চেভিংচ বেঙ্কত টকা আদিও জমা ৰাখিব পাৰোঁ। ডাকঘৰৰ চেভিংচ বেঙ্ক গৱৰ্ণমেণ্টৰ—ইয়াত টকা থলে হেৰাবৰ ভয় নাই; অন্যান্য বেঙ্ক আদি কিছুমান কেতিয়াবা মৰাও পৰে। এই কাৰণে গাৱঁত ডাকঘৰ এটা নিতান্ত দৰকাৰ।

গাৱঁৰ সামাজিক উৎসৱ আদি :— আমাৰ দেশত বছৰৰ সকলো সময়তে সকলো মাহতে এটা নহয় এটা গাৱঁলীয়া উৎসৱ বা পৰ্ব পালন কৰিছিল। আহিন-কাতি মাহত নাম-কীৰ্ত্তন পূজা; মাঘ দোমাহীত পূজি পোৱা

(মেজী), লগ ভাত খোৱা; ফাগুন মাহত দোল উৎসৱ; বহাগত বিহু-ভাঠালী (এই ভাঠালী উৎসৱ কামৰূপৰ নলবাৰী অঞ্চলত এতিয়াও চলি আছে); ভাদ মাহত বহুত গাৱঁত নাম-কীৰ্ত্তন আদি চলিয়ে থাকে। মাঘ মাহত কিছুমান ঠাইত খুলীয়া ঢুলীয়া আদিৰে সভা-ভাওনা, যাত্ৰা-গান, পুতলা নাচ, ওজাপালী আদিৰ গীত-নাচ আদি হয়। গাৱঁত এইবোৰ উৎসৱ হলে ল'ৰা-ছোৱালীৰ আনন্দৰ ঠাই নাই। ঘৰে ঘৰে পাগহাৰী পেলাই কাপোৰ আদি ধুই পৰিষ্কাৰ হয়; আৰু সকলোৰে মনত এটা আনন্দৰ ঢৌ উঠে। মনৰ আনন্দই মানুহক বেচি দিন জীয়াই ৰাখে। গতিকে বৰ্ত্তমানে চলিত কথাছবি চিনেমা এৰি এইবোৰ পুৰণি উৎসৱ আদি আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে পালন কৰা উচিত।

শেষ কথাঃ—ইয়াত উল্লেখ কৰা সকলো কামতে দৰ্কাৰ হৈছে সকলোৰে পৰস্পৰ সহ-যোগিতা। সহযোগ নহলে—পৰস্পৰৰ ভিতৰত একতা নহলে, দৃঢ় সঙ্কল্প নহলে, প্ৰতিজ্ঞা নহলে একো কাম হ'ব নোৱাৰে। মিটিং-আলোচনাত বৰকৈ বক্তৃতা দিলেও লাভ নাই। লাগিব একাণ-

পতীয়া চেফ্ট। প্ৰথমে নিজৰ ঘৰখন, পাচত গাওঁ, মহকুমা, জিলা, পাচত দেশ। আমাৰ জাতিৰ পিতা মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ আদৰ্শৰে আদৰ্শবান হৈ, দেশৰ দহৰ কল্যাণ কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ উন্নতি নাই। গতিকে মহাত্মাৰ আদৰ্শ লৈ সাম্প্ৰদায়িক মিলনক ভিত্তি কৰি হিন্দু-মুছলমানে মিল হৈ অস্পৃশ্যতা বৰ্জ্জন কৰি আদৰ্শ গাৱঁৰ জৰিয়তে আদৰ্শ দেশ তৈয়াৰ কৰি দুখুনী অসমৰ গোৰু বক্ষা কৰিব লাগিব। **আপোনা ভালৈই জগত ভাল।** প্ৰথমে নিজেই বাট দেখুৱাব লাগিব। গাৱঁৰ চাফাই কামবোৰ ডেকা-গাভৰু সকলোৰে নিজে দা-কোৰ লৈ কৰি লব লাগে। আত্মবলম্ পৰম বলম্।

আৰু এটা কথাঃ—খেতিয়েই আমাৰ অসমীয়াৰ প্ৰধান সম্বল। এতিয়া আমাৰ সকলো ৰকমৰ খেতিত মন দিব লাগে। আমাৰ অসমীয়াৰ সেই “কেঁকোৰা মুঠিয়েই” সম্বল। বেচি ধন থাকিলে ‘ট্ৰেক্টৰ’ আদিও ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। গৰ্ৱৰ্ণমেণ্টে ইয়াৰ যোগান দিয়া হৈছে। খেতিৰ সকলো সঁজুলি যোগাৰ থাকিব লাগে। আধিকৈ হক, চুকানীয়ে হ'ক, যাতে গাৱঁত

পতিত মাটি নেথাকে, সকলো আবাদ হয়, তাৰ বাবে চেফ্টা কৰিব লাগে। পৰস্পৰে হাল উঠা-উঠি কৰি চহাই দিব লাগে আৰু হিংসা কপটতা মনত নাৰাখি সমান ভাব মনত লৈ আমাৰ গাওঁ আদৰ্শ স্থানীয় কৰিব লাগে, যাতে আমাৰ একোৰে অভাৱ নহয়।

গাৱঁৰ ধনীয়ে দুখীয়াক হাল-গৰু কৰিবলৈ কম স্নতত টকা-পইচা ধাৰলৈ দি সহায় কৰিব লাগে; বিধান, সঁচ নহলে ধাৰলৈ দিব লাগে। কাৰো গৰু ছাগলী নাথাকিলে আধিলৈ দি হলেও সহায় কৰিব লাগে, যাতে গাৱঁৰ সকলো ঘৰে উন্নতি হয়।

আদৰ্শ গাৱঁৰ মানুহে নিজৰ গাওঁখনক নিজৰ ঘৰ বুলি ভাবিব লাগে। তেতিয়া হলে আমাক ভগবানে সহায় কৰিবই। নিজে নিজৰ ঘৰ-বস্তি মন্দিৰৰ নিচিনা কৰি ৰাখিব লাগে। মানুহৰ জীৱন ক্ষণস্থায়ী। যি কেই দিন সংসাৰত থকা যায় মানুহ হিচাবে জীৱন যাপন কৰিবলৈ চেফ্টা কৰিব লাগে।